

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 janvier 2023

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**visant la libération immédiate
d'Olivier Vandecasteele**

Rapport

fait au nom de la commission
des Relations extérieures
par
Mme **Ellen Samyn**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	4
III. Discussion et votes des considérants et points du dispositif.....	20

Voir:

Doc 55 3094/ (2022/2023):

001: Proposition de résolution de M. Pillen, M. Senesael, Mme Marghem,
M. Cogolati, Mme Van Hoof, Mme Reynaert, M. De Vriendt,
Mme Verhaert et Mme Liekens.

002: Amendements.

Voir aussi:

004: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 januari 2023

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de onmiddellijke vrijlating
van Olivier Vandecasteele**

Verslag

namens de commissie
voor Buitenlandse Betrekkingen
uitgebracht door
mevrouw **Ellen Samyn**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	4
III. Bespreking van en stemmingen over de consideransen en het verzoekend gedeelte	20

Zie:

Doc 55 3094/ (2022/2023):

001: Voorstel van resolutie van de heer Pillen, de heer Senesael,
mevrouw Marghem, de heer Cogolati, mevrouw Van Hoof,
mevrouw Reynaert, de heer De Vriendt, mevrouw Verhaert en
mevrouw Liekens.

002: Amendementen.

Zie ook:

004: Tekst aangenomen door de commissie.

08678

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Els Van Hoof

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Peter De Roover, Darya Safai, Anneleen Van Bossuyt
Ecolo-Groen	Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Guillaume Defossé
PS	Malik Ben Achour, André Flahaut, Christophe Lacroix
VB	Annick Ponthier, Ellen Samyn
MR	Christophe Bombled, Michel De Maegd
cd&v	Els Van Hoof
PVDA-PTB	Steven De Vuyst
Open Vld	Goedele Liekens
Vooruit	Vicky Reynaert

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Mieke Claes, Kathleen Depoorter, Koen Metsu
Séverine de Laveleye, Kim Buyst, Barbara Creemers, Simon Moutquin
Hugues Bayet, Mélissa Hanus, Daniel Senesael, Özlem Özen
Steven Creyelman, Pieter De Spiegeleer, Kurt Ravyts
Daniel Bacquelaine, Emmanuel Burton
N., Jan Briers
Nabil Boukili, Marco Van Hees
Christian Leysen, Marianne Verhaert
Melissa Depraetere, Kris Verduyck

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

Les Engagés	Georges Dallemagne
-------------	--------------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beige kleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de résolution au cours de sa réunion du 17 janvier 2023, à laquelle l'urgence a été accordée au cours de la séance plénière de la Chambre des représentants du 12 janvier 2023.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Jasper Pillen (Open Vld), coauteur de la proposition de résolution, tient à remercier tout d'abord les membres pour le soutien unanime, en séance plénière, obtenu la semaine dernière quant à l'urgence.

De fait, la situation de M. Olivier Vandecasteele est de plus en plus pénible et intenable. Cela fait maintenant plus de 300 jours que le compatriote Vandecasteele est détenu arbitrairement en Iran sans confirmation officielle de sa condamnation, si ce n'est par voie de presse iranienne. Le 14 décembre 2022, celle-ci relayait une peine d'emprisonnement de 28 ans; le 10 janvier 2023, elle faisait allusion à une peine encore plus grave de 40 ans, assortie de 74 coups de fouet. Pour rappel, cette condamnation du ressortissant belge est intervenue à l'occasion d'un simulacre de procès sur la base de charges portées contre lui non officiellement communiquées sans qu'il puisse se faire assister par un avocat de son choix.

Comme si cette peine n'était pas suffisamment barbare, les conditions de sa détention sont totalement inacceptables. Jusqu'à aujourd'hui, le consulat belge n'a pu le rencontrer que quelques fois. Les contacts téléphoniques avec sa famille sont courts et irréguliers. Sa détention dans une cellule souterraine isolée dure depuis bien trop longtemps et est inacceptable au regard de la réglementation internationale.

Par cette résolution, la Chambre des représentants condamne la détention arbitraire de M. Vandecasteele et demande sa libération immédiate. Cette résolution doit être considérée comme un soutien à la famille, et constituer un ultime signal clair unanime émanant de l'Assemblée envers sa famille, ses amis, et lui-même.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit voorstel van resolutie, dat tijdens de plenaire vergadering van de Kamer van volksvertegenwoordigers van 12 januari 2023 de urgentie heeft verworven, besproken tijdens haar vergadering van 17 januari 2023.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Jasper Pillen (Open Vld), mede-indiener van het voorstel van resolutie, dankt vooreerst de leden voor hun eenparige steun aan het urgentieverzoek tijdens de plenaire vergadering van 12 januari 2023.

De toestand van de heer Olivier Vandecasteele gaat zienderogen achteruit en wordt almaar penibeler. De landgenoot Vandecasteele zit nu al meer dan 300 dagen na een volstrekt willekeurige aanhouding opgesloten in Iran, terwijl zijn veroordeling niet eens officieel is bevestigd. De enige beschikbare informatie komt van de Iraanse pers, die op 14 december 2022 sprak van een gevangenisstraf van 28 jaar en op 10 januari 2023 van een nog zwaardere straf, namelijk 40 jaar opsluiting en 74 zweepslagen. De spreker herinnert eraan dat die veroordeling van de Belgische staatsburger er is gekomen na een schijnproces, op basis van aanklachten die niet officieel kenbaar zijn gemaakt en waarbij de betrokkene zich niet heeft kunnen doen bijstaan door een advocaat naar keuze.

Niet alleen is de uitgesproken straf ronduit barbaars, op de koop toe zijn de detentieomstandigheden ronduit onaanvaardbaar. Tot dusver heeft het Belgische consulaat hem slechts enkele keren kunnen ontmoeten. Het telefonisch contact met zijn familie is kort en onregelmatig. Zijn opsluiting in een ondergrondse isoleercel duurt veel te lang en schendt het internationaal recht.

Met dit voorstel van resolutie beoogt de Kamer van volksvertegenwoordigers de willekeurige opsluiting van de heer Vandecasteele te veroordelen en diens onmiddellijke vrijlating te eisen. De beoogde resolutie dient te worden beschouwd als een blijk van steun aan zijn familie en als een duidelijk en eenparig ultim signaal van de assemblee aan de betrokkene en zijn familie en vrienden.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

Mme Darya Safai (N-VA) fait tout d'abord référence aux conditions de détention inhumaines de M. Vandecasteele depuis des mois: froid, privation de nourriture, cellule d'isolement. Elle évoque cette condamnation de 40 années de prison et 74 coups de fouets. Éloigné de sa famille avec la conviction d'être abandonné à son sort, elle se doute que sa souffrance doit être insupportable.

La membre tient à souligner qu'elle et son parti sont absolument du côté de la famille Vandecasteele, malgré les tensions qui règnent autour du sujet. Aucune des actions de son groupe n'était dirigée contre M. Vandecasteele. Elle souhaite mettre un terme à cette dynamique perfide qui divise les membres. Il convient plutôt de s'unir contre le régime iranien coupable au quotidien de violations des droits humains: tueries d'enfants, envoi de terroristes sur le sol belge et instrumentalisation de civils innocents comme monnaie d'échange.

Il est évident que le gouvernement doit tenter de faire libérer M. Vandecasteele. Même s'il est parti en Iran en dépit d'un avis de voyage négatif, cela ne signifie pas qu'il doive être abandonné à son sort.

Dès lors, l'oratrice met en exergue que son groupe soutiendra cette proposition de résolution appelant l'Iran à libérer immédiatement le compatriote belge.

Néanmoins, Mme Safai estime que celle-ci ne va pas suffisamment loin.

Elle prend acte de la déclaration du ministre de la Justice, M. Vincent Van Quickenborne, selon laquelle le gouvernement parviendra à rapatrier M. Vandecasteele dans le respect de l'état de droit. Celle-ci témoigne certainement d'un très haut niveau de confiance dans les négociations en cours dans les coulisses.

Pour son groupe, il importe d'abandonner l'idée qu'il n'existe pas d'autre approche que celle liée au traité entre le Royaume de Belgique et le République islamique d'Iran sur le transfèrement de personnes condamnées, fait à Bruxelles le 11 mars 2022. L'intervenante est d'avis que la Belgique a montré au régime iranien qu'elle était prête à conclure de tels accords avec pour conséquence que celui-ci était convaincu qu'il était possible de conclure un deal au sujet d'Assadollah Assadi, terroriste iranien

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Darya Safai (N-VA) verwijst vooreerst naar de onmenselijke detentieomstandigheden; de heer Vandecasteele zit al maandenlang in een koude iso-leercel en krijgt amper te eten. Zij gaat in op de voormelde veroordeling tot 40 jaar opsluiting en 74 zweepslagen. De betrokkene bevindt zich ver van zijn familie en is er wellicht van overtuigd dat hij aan zijn lot is overgelaten. Dat moet volgens de spreekster ondraaglijk zijn.

Het lid beklemtoont dat zijzelf en haar partij absoluut achter de familie Vandecasteele staan, ondanks de heersende animositeit. Geen enkel optreden van haar fractie was gericht tegen de heer Vandecasteele. Mevrouw Safai wil dat er een einde komt aan de perfide framing die leden tegen elkaar opzet. In plaats daarvan zou men zich moeten verenigen tegen het Iraanse regime, want dat schendt elke dag de mensenrechten door onder meer kinderen te executeren, terroristen naar België te sturen en onschuldige burgers te misbruiken als pasmunt.

Uiteraard moet de regering trachten de vrijlating van de heer Vandecasteele te bewerkstelligen. Het feit dat die ondanks een negatief reisadvies naar Iran is vertrokken, betekent niet dat hij aan zijn lot moet worden overgelaten.

De spreekster stelt dan ook nadrukkelijk dat haar fractie steun zal verlenen aan dit voorstel van resolutie waarin Iran ertoe wordt opgeroepen de Belgische landgenoot onmiddellijk vrij te laten.

Mevrouw Safai meent evenwel dat het voorstel van resolutie niet ver genoeg gaat.

Zij neemt nota van de verklaring van de minister van Justitie, de heer Vincent Van Quickenborne, dat de regering erin zal slagen de heer Vandecasteele terug naar België te brengen met inachtneming van de rechtsstaat. De minister heeft volgens de spreekster kennelijk het volste vertrouwen in de onderhandelingen die achter de coulissen lopen.

De N-VA-fractie vindt het belangrijk af te stappen van de overtuiging dat er geen enkele andere benadering zou zijn dan die vanuit het Verdrag tussen het Koninkrijk België en de Islamitische Republiek Iran inzake de overbrenging van veroordeelde personen, gedaan te Brussel op 11 maart 2022. De spreekster meent dat België aldus het Iraanse regime te verstaan heeft gegeven dergelijke akkoorden te willen sluiten, met als gevolg dat de Iraanse machthebbers ervan overtuigd waren dat ook een deal

condamné en Belgique; d'où la raison pour laquelle M. Vandecasteele est actuellement détenu.

La loi du 30 juillet 2022 portant assentiment au traité susmentionné a été provisoirement suspendue par la Cour constitutionnelle. Même les plus optimistes au sein du gouvernement ne peuvent plus soutenir qu'une annulation définitive n'interviendra pas en mars si on lit les arguments repris dans l'arrêt suspensif.

Le régime iranien viole les droits humains de ses propres citoyens. Il ne sert à rien d'attendre qu'il se comporte mieux envers des étrangers. La membre estime par-là que cette proposition de résolution est trop douce à l'égard de Téhéran, compte tenu de sa barbarie. Il est un fait que son groupe souhaite la libération d'Olivier Vandecasteele, mais elle ne pense pas que cela réussira sans se montrer plus menaçant. Étaler l'impuissance de la Belgique n'aidera pas, au contraire. La seule langue que les autorités iraniennes connaissent, est celle de la violence. Elles se sentiront davantage puissantes si l'Occident s'agenouille devant elles.

En réalité, il est fondamental de faire comprendre une fois pour toutes au régime iranien que la Belgique ne tolérera plus ces situations telles que celle de M. Vandecasteele, et qu'elle y réagira avec sévérité à l'avenir.

De nombreux autres pays européens subissent le chantage iranien. Il est fondamental de suivre l'appel d'Amnesty International d'unir ses forces et d'envoyer un signal fort en concertation avec d'autres collègues européens, en exigeant la libération des civils détenus arbitrairement.

Afin d'éviter de favoriser leur régime politique, il convient d'étendre ou de durcir les sanctions, par exemple en limitant leurs exportations de pétrole. Il est utile par ailleurs de réviser l'accord de Vienne du 14 juillet 2015 sur le nucléaire iranien, le *Joint Comprehensive Plan of Action* (JCPOA). Un autre moyen d'action est de dépouiller des postes diplomatiques iraniens en retirant des accréditations. Il est également possible de rappeler collectivement les ambassadeurs afin de tenir une concertation. Il convient en outre de ne plus délivrer de visas aux hauts dignitaires et par-là leur interdire l'accès à l'Union européenne (UE).

Ce sont des démarches fortes à entreprendre courageusement. Elles se justifient de par le traitement inhumain infligé par la régime iranien au compatriote

kon worden gesloten over de in België veroordeelde Iraanse terrorist Assadolah Assadi. Juist om die reden zit de heer Vandecasteele nu in de gevangenis.

De wet van 30 juli 2022 tot instemming met voormeld verdrag werd geschorst door het Grondwettelijk Hof. Afgaande op de argumenten in het schorsingsarrest zullen nu ook de grootste optimisten in de regering niet meer kunnen beweren dat de wet niet definitief zal worden vernietigd in maart.

Het Iraanse regime schendt de mensenrechten van zijn eigen burgers. Het heeft geen zin te verwachten dat het zich jegens buitenlanders beter zou gedragen. Het lid wil daarmee aangeven dat dit voorstel van resolutie nog te zacht is voor de machthebbers in Teheran, gelet op de barbaarsheid van dat regime. De N-VA-fractie wil dat Olivier Vandecasteele wordt vrijgelaten, maar de spreker meent dat België daar niet in zal slagen zonder zijn tanden meer te laten zien. Onmacht tentoonspreiden zal niets uithalen, integendeel. De Iraanse overheid kent slechts één taal, die van geweld, en zal zich machtiger voelen indien het Westen een knieval doet.

Het is daarentegen van kapitaal belang om het Iraanse regime eens en voor altijd duidelijk te maken dat België situaties zoals die van de heer Vandecasteele niet langer zal dulden en in de toekomst krachtig zal reageren.

Veel landen worden met chantage door Iran geconfronteerd. Het is daarbij uiterst belangrijk dat ze gehoor geven aan de oproep van Amnesty International om de krachten te bundelen, en samen met andere Europese collega's een sterk signaal geven door de vrijlating van alle willekeurige opgesloten burgers te eisen.

Het regime in Iran dient strenger te worden benaderd. Zo moeten sancties worden uitgebreid of aangescherpt door bijvoorbeeld de Iraanse aardolie-export aan banden te leggen. Voorts is een herziening nuttig van het *Joint Comprehensive Plan of Action* (JCPOA), het op 14 juli 2015 in Wenen ondertekende nucleair akkoord over Iran. Het intrekken van accreditaties van Iraanse diplomaten, waardoor hun diplomatieke posten worden uitgekleeft, is een ander actiemiddel. Landen kunnen hun ambassadeurs ook collectief terugroepen voor overleg. Bovendien zouden geen visa meer kunnen worden uitgereikt aan hoogwaardigheidsbekleders, waardoor hun aldus de toegang tot de Europese Unie wordt ontzegd.

Dat zijn stuk voor stuk krachtige acties waarvoor moed nodig is. Ze zijn echter verantwoord in het licht van de onmenselijke behandeling die het Iraanse regime

Vandecasteele, en vue d'arriver à ses fins. C'est en tout cas la voie choisie par son groupe.

M. Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen) se réjouit du dépôt de cette proposition de résolution à laquelle son groupe adhère pleinement. Il s'agit d'un élément supplémentaire utile à l'arsenal diplomatique en vue de libérer effectivement M. Vandecasteele.

M. Vandecasteele est tout d'abord une victime innocente dont l'Iran se sert pour mener son chantage politique. M. De Vriendt, à l'instar de M. Pillen, rappelle le simulacre de procès dont M. Vandecasteele a fait l'objet et ses conditions de détention inhumaines.

Son groupe soutient évidemment les demandes reprises dans la résolution car il est crucial que la Chambre montre clairement son opposition ferme à cette arrestation arbitraire du compatriote belge. Le Parlement et le gouvernement doivent continuer de soutenir pleinement sa famille et plaider auprès de l'Iran pour mettre un terme au traitement inhumain infligé à M. Vandecasteele. Il doit pouvoir avoir des contacts réguliers avec sa famille et se faire assister par un avocat de son choix.

Le membre salue l'intervention de Mme Safai, mais regrette que M. Francken ne soit présent dans la mesure où il semble avoir un avis très tranché sur la détention de M. Vandecasteele. En effet, son tweet du 8 janvier 2023 laisse entendre que M. Vandecasteele est responsable de sa situation du fait de son départ en dépit d'un avis de voyage négatif. Or selon M. De Vriendt, il est bel et bien victime du régime iranien. Il précise que M. Vandecasteele a travaillé pendant plusieurs années pour une ONG en Iran. Les motifs de son départ en Iran étaient seulement de régler les dernières questions pratiques liées à son existence de là-bas. À peine arrivé sur place, il a été arrêté et enfermé de manière totalement arbitraire.

La détention d'Olivier Vandecasteele illustre la détérioration de la situation des droits humains en Iran qui a littéralement explosé au cours de ces derniers mois avec une répression sans précédent des manifestants pour les droits humains. De nouveau, il importe d'avoir une vision globale de la situation politique en Iran. Le système judiciaire iranien peut à tout moment faire des victimes innocentes. Les personnes ne sont ni plus, ni

de landgenoot Vandecasteele oplegt om zijn wil op te dringen. Dat is in ieder geval de weg die haar fractie voorstaat.

De heer Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen) is blij met de indiening van dit voorstel van resolutie, dat de volledige steun van zijn fractie krijgt. Het voorstel is een zoveelste nuttig onderdeel in het diplomatieke arsenaal dat wordt ingezet om de heer Vandecasteele effectief vrij te krijgen.

De heer Vandecasteele is in de eerste plaats een onschuldig slachtoffer dat Iran voor zijn politieke chantage inzet. Evenals de heer Pillen verwijst de heer De Vriendt naar het schijnproces waarvan de heer Vandecasteele het voorwerp is geweest en naar de onmenselijke omstandigheden waarin hij wordt vastgehouden.

Het spreekt vanzelf dat zijn fractie de in het voorstel van resolutie vervatte verzoeken steunt, aangezien de Kamer duidelijk moet maken dat zij het ten stelligste oneens is met de willekeurige aanhouding van een landgenoot. Het Parlement en de regering moeten de familie van de heer Vandecasteele volop blijven steunen en er bij Iran voor pleiten een einde te maken aan diens onmenselijke behandeling. Hij moet regelmatig contact met zijn familie kunnen hebben en zich kunnen doen bijstaan door een advocaat naar keuze.

Het lid dankt mevrouw Safai voor haar betoog, maar vindt het jammer dat de heer Francken niet aanwezig is, aangezien hij er inzake de opsluiting van de heer Vandecasteele toch een zeer uitgesproken mening opna houdt. Afgaande op de tweet van de heer Francken van 8 januari 2023 zou de heer Vandecasteele immers zelf verantwoordelijk zijn voor zijn situatie omdat hij tegen het negatief reisadvies in toch naar Iran is vertrokken. De heer Vandecasteele is volgens de heer De Vriendt echter wel degelijk het slachtoffer van het Iraanse regime. De heer Vandecasteele was al jarenlang voor een ngo in Iran aan de slag. De redenen voor zijn vertrek naar Iran hadden uitsluitend te maken met het afhandelen van de laatste praktische zaken in verband met zijn eerder verblijf daar. Hij had echter amper voet aan de grond gezet of hij werd volstrekt willekeurig aangehouden en gevangengenomen.

De opsluiting van Olivier Vandecasteele toont aan hoezeer de mensenrechtensituatie in Iran is verslechterd. De jongste maanden is die situatie ontploft; zo worden mensenrechtenmanifestanten met ongezien geweld aangepakt. Er zij nogmaals op gewezen dat er een omvattende visie op de politieke situatie in Iran nodig is. Het Iraanse rechtssysteem kan eender wanneer onschuldige slachtoffers maken. Gewone burgers,

moins que des pions dans ce jeu politique au mépris de leur vie.

M. De Vriendt profite aussi de l'occasion pour attirer brièvement encore l'attention sur le sort du professeur Djalali, irano-suédois. Depuis 2016, le combat pour sa cause se poursuit. Il est également pris en otage par l'Iran depuis lors. Le membre rappelle que ces pratiques, la prise d'otages de citoyens innocents, viole le Pacte international relatif aux droits civils et politiques de 1966 auquel l'Iran même est partie, comme la Belgique et la Suède en l'occurrence.

Il est dès lors crucial, comme déjà mentionné, d'avoir une vision de la situation politique du régime iranien dans son ensemble, car le sort de M. Vandecasteele et les efforts diplomatiques déployés pour le libérer y sont aussi liés. Alors, effectivement, il est question de la nécessité d'isoler davantage l'Iran en renforçant les séries de sanctions à son égard, et en particulier à l'attention des autorités et personnes qui sont responsables de ces actes répréhensibles.

Selon l'orateur, la Belgique, avec la communauté internationale, doit absolument tâcher à éviter l'impunité des auteurs en les traduisant en justice. Au début janvier, un nouveau train de sanctions a été adopté. Le membre relève par ailleurs que le chancelier allemand M. Olaf Scholz plaide déjà pour un nouveau paquet de sanctions. Le gouvernement belge devrait certainement être ouvert à cette proposition.

En conclusion, il est demandé au gouvernement de rester ferme par rapport à la situation et il est à espérer que tous les groupes politiques uniront leurs efforts pour libérer M. Vandecasteele, victime innocente en danger de mort, instrumentalisée par le régime iranien.

M. Daniel Senesael (PS) revient à son tour sur la condamnation effroyable de M. Olivier Vandecasteele à 40 ans de prison et 74 coups de fouet à l'issue d'une simulacre de procès. Il s'indigne de ses conditions d'incarcération inhumaines qui durent depuis le 24 février 2022. Il s'inquiète du sort qui pourrait lui être réservé par l'Iran, régime qui n'hésite pas à user de la violence, notamment lors de la répression des mouvements de protestation des Iraniens, avec à la clé des exécutions pour simplement avoir manifesté.

Il salue tous les efforts consentis par la ministre des Affaires étrangères afin d'aider le travailleur humanitaire, mais regrette qu'ils ne produisent pas de résultats suffisants.

wier leven voor het regime niets waard blijkt te zijn, zijn slechts pionnen in dat politieke spel.

De heer De Vriendt neemt de gelegenheid te baat om kort de aandacht te vestigen op het lot van de Iraans-Zweedse professor Djalali. De strijd voor zijn zaak begon al in 2016, sinds wanneer hij door Iran wordt vastgehouden. Het lid wijst erop dat dergelijke praktijken, namelijk het gijzelen van onschuldige burgers, in strijd is met het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten uit 1966, dat niet alleen België en Zweden maar zelfs Iran mee heeft ondertekend.

Zoals aangegeven is het cruciaal de politieke situatie van het Iraanse regime alomvattend te bekijken. Het lot van de heer Vandecasteele en de diplomatieke inspanningen om hem vrij te krijgen hangen daar ook mee samen. Dan komt volgens de spreker inderdaad de noodzaak ter tafel Iran nog meer te isoleren via een aanscherping van de sanctiepakketten jegens dat land en met name de autoriteiten en personen die voor die laakbare feiten verantwoordelijk zijn.

Volgens de spreker dient België, samen met de internationale gemeenschap, absoluut inspanningen te doen opdat de daders er niet straffeloos van af komen en daadwerkelijk worden berecht. Begin januari werd een nieuw sanctiepakket goedgekeurd. Het lid merkt voorts op dat de Duitse kanselier Olaf Scholz inmiddels alweer voor een nieuw sanctiepakket pleit. De Belgische regering zou daar zeker voor moeten openstaan.

Ter afronding van zijn betoog verzoekt de heer De Vriendt de regering voet bij stuk te houden. Voorts hoopt hij dat alle fracties hun krachten zullen bundelen met het oog op de vrijlating van de heer Vandecasteele, die als onschuldig slachtoffer in levensgevaar verkeert en die door het Iraanse regime als speelbal wordt gebruikt.

De heer Daniel Senesael (PS) haakt eveneens in op de verschrikkelijke veroordeling van de heer Olivier Vandecasteele tot 40 jaar opsluiting en 74 zweepslagen na wat een schijnproces is geweest. Hij is verontwaardigd over de onmenselijke omstandigheden waarin de landgenoot al sinds 24 februari 2022 opgesloten zit. Hij maakt zich zorgen om wat Iran nog met hem voor heeft; het regime schuwt geweld niet, zoals blijkt uit de manier waarop het de betogingen van Iraanse burgers uiteenslaat en met executies dreigt jegens al wie nog maar aan een dergelijke betoging deelneemt.

Hij looft de minister van Buitenlandse Zaken om al haar inspanningen voor de ngo-medewerker, maar vreest dat ze te weinig zullen uithalen.

L'orateur met en exergue la mobilisation de la société civile qui ne faiblit pas. Elle montre à quel point le sort du Belge est important aux yeux de toutes et de tous: une pétition d'Amnesty International dénonçant les conditions inhumaines de détention et demandant la libération immédiate du travailleur humanitaire a déjà obtenu plus de 90.000 signatures. Une bâche a également été posée, jeudi dernier, sur le beffroi de Tournai, en guise de soutien. Les réseaux sociaux pullulent de publications avec le hashtag #freeoliviervandecasteele.

Face à l'urgence et l'injustice de cette situation, tout doit être mis en œuvre pour le libérer. C'est pourquoi son groupe soutient cette proposition de résolution. L'objectif est de faire savoir à Olivier et ses proches qu'ils sont soutenus; et par là, lui donner le courage de résister en lui montrant que tout est fait pour lui venir en aide au plus vite.

L'intervenant est heureux de constater une certaine unanimité au sein de la commission et du Parlement pour que les efforts soient consentis et unis pour sa libération, contrairement à la réunion du mois de juillet dernier avec le débat houleux portant sur la proposition de transfèrement. On était loin de l'unanimité d'aujourd'hui. Mais comme signalé par M. De Vriendt, le débat parlementaire ne peut pas oublier tout ce qui a été dit.

Enfin, l'orateur exhorte la ministre des Affaires étrangères ainsi que le premier ministre à se rendre en Iran pour forcer la diplomatie à respecter la dignité humaine.

Mme Ellen Samyn (VB) évoque la situation dramatique de notre compatriote Olivier Vandecasteele, qui est incarcéré à la prison d'Evin depuis déjà plus d'un an. Sa situation est tout simplement inhumaine. Il souffre de sérieux problèmes de santé en raison des mauvaises conditions dans lesquelles il est détenu. L'Iran a invoqué un motif spécieux pour engager des poursuites à son encontre, l'accusant d'espionnage et de collaboration avec des autorités étrangères. L'Iran n'a fourni aucune preuve, mais ce n'était pas nécessaire, car les autorités iraniennes n'ont emprisonné M. Vandecasteele que pour l'utiliser comme monnaie d'échange afin d'obtenir la libération de cet autre prisonnier détenu en Belgique, le diplomate terroriste Assadollah Assadi.

Dans un premier temps, le gouvernement Vivaldi a joué le jeu, selon Mme Samyn, souhaitant trouver un arrangement, soit un échange ordinaire de prisonniers. Mais l'Iran comprend maintenant que l'État de droit belge n'est pas encore complètement caduc. En effet, la Cour

De spreker wijst met klem op de niet-aflatende acties van het middenveld. Zij bewijzen hoezeer het lot van de Belg iedereen na aan het hart ligt. Zo werd de petitie van Amnesty International waarin de onmenselijke detentieomstandigheden van de ngo-medewerker worden aangeklaagd en waarin zijn onmiddellijke vrijlating wordt geëist, al meer dan 90.000 keer ondertekend. En vorige donderdag werd als blijk van steun een spandoek opgehangen aan het belfort van Doornik. Op sociale media gaat de hashtag #freeoliviervandecasteele viraal.

Door de hoogdringendheid en onrechtvaardigheid van zijn situatie dient alles in het werk te worden gesteld voor zijn vrijlating. De fractie van de spreker schaart zich dan ook achter dit voorstel van resolutie. Olivier en zijn naasten dienen zich aldus gesteund te weten. Het opzet is hem duidelijk te maken dat er alles aan wordt gedaan om hem zo snel mogelijk te hulp te komen, en dat hij zo moed vat om stand te houden.

De spreker stelt tevreden vast dat de commissie en het Parlement het erover eens zijn dat met vereende krachten inspanningen moeten worden geleverd om hem vrij te krijgen. Dat was volgens hem wel even anders in juli van dit jaar, toen tijdens de vergadering een woelig debat plaatsvond over het voorstel inzake overbrenging. Eensgezindheid zoals vandaag was toen ver te zoeken. Zoals de heer De Vriendt heeft aangegeven, blijven in het parlementair debat altijd wel sporen hangen van wat gezegd is geweest.

Tot slot van zijn betoog roept de spreker de minister van Buitenlandse Zaken en de eerste minister ertoe op naar Iran te gaan om er via diplomatieke weg de inachtneming van de menselijke waardigheid af te dwingen.

Mevrouw Ellen Samyn (VB) wijst op de dramatische situatie van de landgenoot Olivier Vandecasteele, die al meer dan een jaar opgesloten zit in de Evin-gevangenis in Iran. Zijn situatie is zonder meer onmenselijk te noemen. Hij kampt met ernstige gezondheidsproblemen door de slechte omstandigheden waarin hij wordt vastgehouden. Iran voerde een drogreden op om hem te vervolgen: spionage en samenwerking met buitenlandse krachten. Hiervoor leverden ze geen enkel bewijsmateriaal, maar dat was ook niet nodig. Want ze hebben de heer Vandecasteele enkel en alleen opgesloten om als pasmunt te gebruiken om die andere gevangene in België vrij te krijgen, de terreurdiplomaat Assadollah Assadi.

Deze Vivaldiregering ging daar aanvankelijk zelfs in mee, zo stelt mevrouw Samyn. Men wilde het op een akkoordje gooien – een ordinaire gevangenenruil dus. Maar Iran beseft nu dat de Belgische rechtsstaat nog niet compleet kaduuk is. Want het Grondwettelijk Hof

constitutionnelle a suivi le raisonnement du groupe VB et suspendu l'accord relatif aux transfèvements. Selon la Cour constitutionnelle, il n'est pas question de procéder à un échange avec le terroriste de haut vol Assadolah Assadi dès lors que celui-ci échappera indubitablement à sa peine lorsqu'il sera de retour en Iran, et qu'il constituera aussi un danger permanent, non seulement pour notre sécurité nationale, mais aussi pour d'innombrables vies humaines. Assadolah Assadi est, en effet, le pivot du réseau terroriste européen des ayatollahs.

C'est pourquoi l'Iran accroît maintenant sans aucune pitié la pression qu'il exerce sur la Belgique. La peine d'Olivier Vandecasteele a récemment été alourdie et portée à pas moins de 40 ans de prison, 74 coups de fouet et une amende d'un million de dollars. La barbarie du régime des ayatollahs n'a vraiment aucune limite. L'Iran n'est certainement pas un pays avec lequel on peut passer n'importe quel accord.

Mais le gouvernement actuel, ou du moins le cabinet de la ministre des Affaires étrangères, est clairement d'un autre avis. Pour illustrer son propos, Mme Samyn cite la communication suivante, publiée aujourd'hui sur Twitter par le ministère iranien des Affaires étrangères: "La ministre belge des Affaires étrangères a été à l'initiative de la conversation téléphonique. Hossein Amir Abdollahian et Hadja Lahbib ont exprimé l'espoir que les relations bilatérales entre Téhéran et Bruxelles se développent plus que jamais grâce à leurs efforts conjoints et à la coopération entre leurs deux pays." (traduction)

Mme Lahbib, ministre des Affaires étrangères, a donc elle-même appelé l'Iran et évoqué un renforcement de nos liens bilatéraux bien que ce pays ait condamné un Belge innocent à 40 ans de prison et à 74 coups de fouet, le tout pour aboutir à la libération d'un terroriste de haut vol qui a été condamné. Quelle peut être la crédibilité du gouvernement actuel lorsqu'il parle de droits humains ou d'un ordre mondial fondé sur des règles s'il continue de flatter un régime tel que celui-là? Mme Samyn exhorte le gouvernement à abandonner cette attitude cynique et à limiter autant que possible nos relations diplomatiques et commerciales avec les États voyous tels que l'Iran. De deux choses l'une: soit il le fait, soit il cesse de jouer le rôle de moralisateur international des droits humains. Le groupe VB est on ne peut plus clair: "On ne négocie pas avec les terroristes".

Le groupe VB rappelle donc aujourd'hui sa position selon laquelle il ne pourra jamais être envisagé d'extrader le terroriste Assadolah Assadi vers l'Iran. Le ministre Van Quickenborne s'est engagé dans la presse à obtenir la libération d'Olivier Vandecasteele. À cet effet, il devrait tout mettre en œuvre sur les plans légal et constitutionnel. Il a également indiqué que la suspension de l'accord

volgde de redenering van de VB-fractie en schorste het overbrengingsverdrag. Er kan volgens het Hof geen sprake zijn van een ruil met topterrorist Assadi omdat die in Iran ongetwijfeld zijn straf zal ontlopen en een blijvend gevaar zal vormen, niet enkel voor onze nationale veiligheid maar voor ontelbare mensenlevens. Assadi is immers de spil in het Europese terreurnetwerk van de Ayatollahs.

Daarom voert Iran de druk op België nu genadeloos op. Het vonnis voor Olivier Vandecasteele werd onlangs verzaamd naar maar liefst 40 jaar cel, 74 zweepslagen en 1 miljoen dollar boete. De barbaarsheid van het ayatollahregime kent werkelijk geen grenzen. Dit is geen land om eender welk akkoord mee te sluiten.

Deze regering denkt daar echter duidelijk anders over, althans het kabinet van de minister van Buitenlandse Zaken. Ten bewijze hiervan citeert mevrouw Samyn dit twitterbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken van Iran: "*The phone conversation was initiated by the Belgian foreign minister. Amirab dolla hian & Ms. Lahbib expressed hope that bilateral ties between Tehran & Brussels will expand more than ever before thanks to joint efforts & cooperation.*"

De minister van Buitenlandse Zaken, mevrouw Lahbib, belt Iran dus zelf op en heeft het over het verder versterken van de bilaterale banden... terwijl dit land net een onschuldige landgenoot heeft veroordeeld tot 40 jaar cel en 74 zweepslagen. Dit alles om een veroordeelde topterrorist weer vrij te krijgen. Hoe kan deze regering nog met enige geloofwaardigheid spreken over mensenrechten of een *rules based*-wereldorde als ze zoete broodjes bakt met dit soort regimes? Mevrouw Samyn maant de regering aan deze schaamteloze houding te laten varen en alle diplomatieke- en handelsrelaties met dit soort schurkenstaten op een absoluut minimum te houden. Het is dat of ermee ophouden de internationale moraalridder van de mensenrechten te spelen. De VB-fractie is alvast duidelijk: men doet geen zaken met terroristen.

De VB-fractie herhaalt vandaag dus haar standpunt dat er nooit sprake kan zijn van het uitleveren van terrorist Assadi aan Iran. Minister Van Quickenborne maakte zich in de pers sterk dat hij Olivier Vandecasteele vrij zal krijgen. Hij zou daartoe alle wettelijke en grondwettelijke middelen inzetten en stelde dat de schorsing van het overbrengingsakkoord slechts tijdelijk is. Een dergelijke

de transfèrement ne serait que temporaire. Après avoir entendu ces déclarations, le groupe de Mme Samyn craint réellement que le gouvernement Vivaldi plie face au chantage de l'Iran dès qu'il en aura l'occasion.

En passant un "deal" avec l'Iran, ce gouvernement a commis deux erreurs fondamentales. Premièrement, il est clair que l'on ne peut pas passer d'accord d'extradition de terroristes avec le régime des ayatollahs, en particulier parce que l'on sait que toute extradition de cette nature s'assimilera à une libération. Deuxièmement, le moment où cet accord a été conclu a été très mal choisi. Lorsque le gouvernement a passé cet accord avec le régime iranien alors que des Belges étaient toujours incarcérés en Iran, on savait naturellement que ces derniers seraient utilisés comme monnaie d'échange pour forcer les premières extraditions sur la base de cet accord. Ceux qui ne le comprenaient pas à ce moment-là étaient soit de très mauvaise volonté, soit particulièrement naïfs et déconnectés du monde. En concluant un deal avec l'Iran, le gouvernement a donné le peu d'atouts dont il disposait au régime des ayatollahs.

Le groupe VB espère donc que cet accord ne sera pas appliqué, mais s'inquiète vivement de l'état de M. Vandecasteele et espère tout aussi vivement que les autres membres de la commission qu'il sera libéré le plus vite possible.

C'est également la raison pour laquelle le groupe VB soutiendra la résolution à l'examen appelant l'Iran à libérer Olivier Vandecasteele inconditionnellement, c'est-à-dire sans que le dossier Assadi soit associé à cette procédure, et appelant à permettre à M. Vandecasteele d'avoir accès à une assistance consulaire, à une aide juridictionnelle, à des soins médicaux, à un avocat de son choix et à des contacts réguliers avec sa famille. La résolution à l'examen appelle en outre le gouvernement à condamner explicitement la politique iranienne de prises d'otages. Madame Samyn ne peut que se joindre sans réserve à cette démarche.

M. Michel De Maegd (MR) n'entend pas revenir en détail sur l'histoire de M. Vandecasteele tant elle est connue de tous. Elle est terrifiante. Elle est insupportable. La plupart des gens en Belgique s'accordent pour dire qu'il est primordial d'agir. D'ailleurs, comme déjà évoqué, la mobilisation est générale: une pétition déjà signée par 90.000 personnes, une lettre ouverte signée par des dizaines d'avocats, de philosophes, de politologues, d'auteurs, etc. en sont la preuve. Les ONG, les universités, les barreaux, pour ne citer qu'eux, multiplient les communiqués.

Néanmoins, l'intervenant fait tout de même remarquer, qu'au milieu de cette mobilisation générale, certains

verklaring boezemt de fractie van mevrouw Samyn de zeer reële angst in dat de Vivaldiregering alsnog zal plooiën voor de Iraanse chantage, zodra ze de kans krijgt.

Met de zogenaamde Iradeal heeft deze regering twee zeer fundamentele fouten gemaakt. Ten eerste is het duidelijk dat er met het ayatollahregime geen deals kunnen worden gemaakt rond de uitlevering van terroristen, zeker omdat het is geweten dat die uitlevering *de facto* zal neerkomen op een vrijlating. Maar ten tweede was ook de timing van deze deal ronduit catastrofaal. Toen de regering deze deal met het Iraanse regime sloot terwijl er in Iran nog landgenoten vastzaten, wist men gewoon dat die landgenoten als pasmunt misbruikt zouden worden om de eerste uitleveringen op basis van deze deal af te dwingen. Wie dat toen niet beseftte of inzag, is ofwel van bijzonder slechte wil, ofwel bijzonder naïef en wereldvreemd. Door het afsluiten van de Iradeal heeft de regering de weinige troefkaarten waarover ze beschikte in handen gegeven van het ayatollahregime.

De VB-fractie hoopt dus dat de Iradeal in de diepvries blijft zitten, ook al maakt ze zich ernstige zorgen over de toestand van de heer Vandecasteele en hoopt ze even vurig als iedereen in de commissie dat hij zo snel mogelijk vrijkomt.

Dat is ook de reden waarom de VB-fractie de voorliggende resolutie wel zal steunen. De tekst roept Iran op tot de onvoorwaardelijke vrijlating van Olivier Vandecasteele – dus zonder dat het dossier-Assadi eraan gekoppeld wordt – en tot consulaire bijstand, rechtsbijstand, medische zorg, toegang tot een advocaat naar keuze en regelmatig contact met de familie. De beoogde resolutie spoort de regering ook aan tot een expliciete veroordeling van de Iraanse gijzelpolitiek. Dat kan mevrouw Samyn alleen maar volmondig steunen.

De heer Michel De Maegd (MR) zal het alom bekende verhaal van de heer Vandecasteele niet nog eens herhalen. Iedereen kent het. Het is angstaanjagend. Het is ondraaglijk. De meeste mensen in België zijn het erover eens dat actie moet worden ondernomen. Zoals gezegd, wordt volop gemobiliseerd, getuige een ondertussen al door 90.000 mensen ondertekende petitie en een door tientallen advocaten, filosofen, politicologen, auteurs enzovoort ondertekende open brief. Ngo's, universiteiten, balies – om er maar een paar te noemen – verspreiden het ene na het andere persbericht.

De spreker wijst er evenwel op dat terwijl volop wordt gemobiliseerd, sommigen er aanstoot aan nemen dat

s'offusquent du fait qu'il soit parti malgré un avis défavorable des Affaires étrangères. Or cela n'est pas la question. Il est parti parce qu'il a travaillé et vécu là-bas pendant des années comme travailleur humanitaire. Il avait une bonne connaissance du terrain et de la situation. Lorsqu'il a décidé de rentrer en Belgique définitivement, il a estimé qu'il devait y retourner pour simplement clôturer sa situation administrative, liée à son logement notamment. Aujourd'hui, Olivier Vandecasteele y est détenu depuis bientôt un an et il importe de tout faire pour lui porter assistance. Il doit être en effet soutenu comme n'importe quel ressortissant belge dans une telle situation dramatique et éminemment complexe.

Le membre rappelle que le gouvernement agit depuis le début de l'affaire et que le Parlement met également la pression lors des débats avec la ministre des Affaires étrangères afin que les actions en ce sens se poursuivent. En juillet dernier, le Parlement a adopté le traité entre la Belgique et l'Iran sur le transfèrement de personnes condamnées. Il s'agissait d'une décision lourde, mais mûrement pesée, réfléchie et abondamment débattue ici-même. Cette décision extrêmement difficile valait mieux qu'une absence de décision. L'orateur pose la question suivante: Vaut-il mieux un coupable potentiellement en liberté ou un innocent en prison au sein d'un régime tel que celui de l'Iran? Pour rappel, les transfèrements prévus n'auraient pas été automatiques, mais examinés systématiquement avec les autorités judiciaires. Le ministre de la Justice, M. Vincent Van Quickenborne, s'était engagé à consulter le Parlement si nécessaire avant toute décision de transfèrement. Ce traité donnait un outil juridique au gouvernement qui aurait pu permettre de libérer M. Vandecasteele. Malheureusement, la Cour constitutionnelle en a décidé autrement en suspendant le texte.

À l'époque, certains membres ne s'étaient pas retenus de refuser au gouvernement cet outil, et de dénoncer ouvertement ceux qui le faisaient. Or ces mêmes membres demandent aujourd'hui ce que l'on peut faire pour venir en aide à M. Vandecasteele. Ce traité était un moyen de protéger au maximum les Belges à l'étranger contre les poursuites et les emprisonnements illégitimes, les traitements inhumains et la torture. Il ne constituait pas un moyen idéal, mais était un des seuls leviers dont on disposait face à cet État, l'Iran, sur lequel on ne peut avoir aucune prise. L'intervenant ajoute au passage que la Sûreté de l'État et d'autres organismes, comme l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace (OCAM), privilégiaient cette voie.

de heer Vandecasteele uit eigen beweging naar Iran is vertrokken tegen een ongunstig advies van Buitenlandse Zaken in. Dat is echter niet het punt. Hij is vertrokken omdat hij er jarenlang heeft gewerkt en gewoond als ngo-medewerker. Hij had een goede kennis van het terrein en van de situatie. Toen hij naar België was teruggekeerd maar vervolgens besliste er definitief te blijven, moest hij nog één keer naar Iran teruggaan om er gewoon een aantal administratieve zaken af te handelen, vooral in verband met zijn woonst. Inmiddels zit Olivier Vandecasteele al bijna een jaar vast; het is belangrijk dat alles in het werk wordt gesteld om hem te helpen. Hij moet inderdaad worden ondersteund, zoals elke andere Belg in een dermate dramatische en buitengewoon complexe situatie.

Het lid wijst erop dat de regering vanaf het begin van de zaak in actie is gekomen en dat het Parlement tijdens de debatten met de minister van Buitenlandse Zaken ook druk uitoefent om het optreden voort te zetten. In juli 2022 heeft het Parlement het verdrag tussen België en Iran over de overbrenging van veroordeelde personen goedgekeurd. Dat was een zware beslissing, maar ze werd zorgvuldig afgewogen, doordacht en in deze commissie zelf uitgebreid besproken. Een beslissing, hoe moeilijk ook, was beter dan geen beslissing. De spreker stelt de volgende vraag: wat is beter, een schuldige die mogelijkerwijs op vrije voeten komt of een onschuldige die in een regime als het Iraanse in de gevangenis blijft zitten? De geplande overbrengingen zouden overigens niet automatisch hebben plaatsgevonden maar systematisch met het gerecht onderzocht zijn geweest. Minister van Justitie Vincent Van Quickenborne had zich ertoe verbonden om zo nodig vóór elke beslissing inzake overbrenging het Parlement te raadplegen. Voormeld verdrag had de regering een juridisch instrument in handen gegeven waarmee we de heer Vandecasteele vrij hadden kunnen krijgen. Jammer genoeg heeft het Grondwettelijk Hof de tekst geschorst en er zo anders over beslist.

Destijds hebben sommige leden niet gearzeld om de regering dit instrument te ontzeggen en om diegenen die er wel mee instemden openlijk te veroordelen. Diezelfde leden vragen nu wat er kan worden gedaan om de heer Vandecasteele te helpen. Dit verdrag was een middel om de Belgen in het buitenland zoveel mogelijk te beschermen tegen onrechtmatige vervolging en opsluiting, onmenselijke behandeling en foltering. Het was misschien geen ideaal middel, maar wel een van de weinige hefboomen tegen de Staat Iran, waar geen vat op te krijgen valt. De spreker voegt er terloops aan toe dat ook de Veiligheid van de Staat en andere instanties, zoals het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD), die weg verkozen.

La ministre des Affaires étrangères l'a rappelé: les diplomates sur place rendent visite à M. Vandecasteele, le gouvernement échange avec d'autres pays connaissant des situations similaires, l'ambassadeur d'Iran est régulièrement convoqué.

La voie diplomatique reste le seul outil disponible. Mais il convient de l'employer avec plus de force. Il est crucial d'accorder tout le soutien possible à lui et sa famille et de tout mettre en œuvre pour obtenir des meilleures conditions de détention, et le plus rapidement possible, sa libération. C'est l'objectif commun à tous au-delà des différences et clivages politiques.

Pour cela, il est fondamental de soutenir le gouvernement et de lui accorder une confiance maximale dans les actions menées pour y parvenir dans la discrétion quand cela est nécessaire. C'est pourquoi, ce texte a été déposé en urgence. Il s'agit de mettre une pression supplémentaire sur Téhéran.

Il est demandé au gouvernement de tout faire pour obtenir cette libération et de continuer à la considérer comme une priorité absolue. L'orateur l'invite par ailleurs à mettre urgemment ce point sur la table du Conseil européen dans la mesure où plusieurs pays sont confrontés à de telles situations qui nécessitent une réaction collective.

Il n'est plus possible d'accepter ce type de chantage de la part de l'Iran. Combien de temps encore des démocraties occidentales devront-elles subir ce sort pour certains de leurs compatriotes?

Seule la mobilisation continue de toutes et tous permettra de sauver M. Vandecasteele. Il importe donc de poursuivre le combat pour lui, sa famille et la liberté.

M. Steven De Vuyst (PVDA-PTB) indique qu'il ne peut que se rallier à cet appel à la libération de M. Vandecasteele, peu importe qu'il ait commis une faute ou non en se rendant en Iran. La condamnation illégale infligée à son encontre et ses conditions inhumaines de détention justifient qu'il soit secouru par la Belgique. Il est plus que normal d'offrir partout dans le monde à tout compatriote en difficulté l'aide nécessaire. Dès lors, cette résolution exhorte à mettre tout en œuvre en matière diplomatique afin d'obtenir sa libération. Il est fondamental également de porter son cas devant le Conseil de l'UE et les autorités iraniennes afin de mettre un terme immédiat aux actes de torture endurés par M. Vandecasteele, en garantissant tant son bien-être physique que mental. Il est évident que son groupe

De minister van Buitenlandse Zaken had erop gewezen: diplomaten ter plaatse bezoeken de heer Vandecasteele, de regering overlegt met andere landen in soortgelijke situaties, de Iraanse ambassadeur wordt regelmatig ontboden.

De diplomatieke weg blijft het enige beschikbare instrument. Er moet echter krachtadiger gebruik van worden gemaakt. Het is van cruciaal belang dat de heer Vandecasteele en zijn familie alle mogelijke steun wordt geboden en dat al het mogelijke wordt gedaan om betere detentieomstandigheden en zo spoedig mogelijk zijn vrijlating te verkrijgen. Over alle politieke verschillen en breuklijnen heen moet dat de gemeenschappelijke betrachting zijn.

Daartoe is het van essentieel belang dat de regering wordt gesteund en maximaal het vertrouwen krijgt voor de vereiste acties om een en ander, als het moet discreet, te bewerkstelligen. Daarom werd voor dit voorstel van resolutie om de urgentie verzocht. Beoogd wordt Teheran extra onder druk te zetten.

De regering wordt verzocht al het mogelijke te doen om de vrijlating te verkrijgen en die als een absolute prioriteit te blijven beschouwen. De spreker verzoekt de regering ook om dit punt met spoed te doen behandelen in de Europese Raad, aangezien nog andere landen te maken krijgen met dergelijke situaties, die een collectieve reactie vereisen.

De Iraanse chantage kan niet langer door de beugel. Hoelang nog zullen westerse democratieën dit lot ondergaan voor sommige van hun landgenoten?

De redding van de heer Vandecasteele ligt in het onophoudelijk mobiliseren van alles en iedereen. Daarom moet de strijd voor hem, voor zijn familie en voor zijn vrijheid worden voortgezet.

De heer Steven De Vuyst (PVDA-PTB) deelt mee dat hij zich alleen maar kan vinden in deze oproep tot vrijlating van de heer Vandecasteele, ongeacht of hij al dan niet in de fout is gegaan door naar Iran te reizen. De onwettige straf die hem wordt opgelegd en zijn onmenselijke detentieomstandigheden rechtvaardigen dat België hem te hulp komt. Het is meer dan normaal dat elke landgenoot in moeilijkheden waar ook ter wereld de nodige hulp wordt geboden. Derhalve dringt dit voorstel van resolutie erop aan om via de diplomatieke weg alles in het werk te stellen om zijn vrijlating te verkrijgen. Het is ook van essentieel belang dat de zaak-Vandecasteele wordt aangekaart bij de Raad van de EU en dat er bij de Iraanse autoriteiten op wordt aangedrongen onmiddellijk met de foltering te stoppen om zijn zowel fysiek als

entend soutenir ce texte et il espère que celui-ci sera voté à l'unanimité.

Par ailleurs, l'intervenant apprécie que cette résolution soit aussi claire et directe quant au sujet, contrairement à d'autres textes précédents portant sur l'Iran ou d'autres pays. En effet, dans ce domaine, le Parlement a tendance à y associer d'autres éléments plutôt contre-productifs, comme l'imposition de sanctions économiques unilatérales qui, dans la pratique, contreviennent au droit international et sont elles-mêmes souvent responsables de violations des droits humains à grande échelle. Dès lors que son groupe attache de l'importance tant au droit international qu'à ceux-ci, il ne peut souscrire à ce genre de texte; et en l'occurrence, aux amendements déposés par le groupe N-VA pour ce qui concerne le projet de résolution examiné ce jour. En l'état, le texte à l'examen recueille l'adhésion totale du groupe PVDA-PTB.

Madame Vicky Reynaert (Vooruit) indique que le groupe Vooruit soutiendra sans aucune réserve la résolution à l'examen, ainsi que les efforts déployés par le gouvernement fédéral pour ramener Olivier Vandecasteele en Belgique.

L'Iran est dirigé par un régime barbare et autoritaire qui n'a aucun respect ni pour les droits humains, ni pour la vie humaine, pas même pour la vie de ses propres citoyens.

Olivier et sa famille méritent dès lors d'être pleinement soutenus par le Parlement et il est par conséquent essentiel que sa famille soit entendue ici au Parlement. La commission des Relations extérieures a coutume d'entendre les victimes des régimes totalitaires. Cela doit donc aussi être le cas pour M. Vandecasteele.

L'intervenante partage l'avis de ceux de ses collègues qui déplorent vivement la tournure que prennent parfois les débats sur cette affaire. Par exemple, M. Theo Francken a déclaré ce qui suit dans la presse et sur les réseaux sociaux: "Certes, mais Olivier Vandecasteele est parti en Iran en dépit d'un avis de voyage négatif, et c'est donc sa faute s'il y est maintenant détenu.". Cet argument implique au minimum qu'il pourrait y avoir une raison de ne pas l'aider, ce qui a déclenché, sur les réseaux sociaux, un déferlement de messages soutenant que les autorités fédérales ne devaient donc pas aider Olivier Vandecasteele. Selon madame Reynaert, tous ces messages ont inutilement amplifié la souffrance de sa famille et c'est extrêmement problématique.

En effet, car cet élément de départ d'Olivier Vandecasteele contre un avis de voyage négatif ne

mentaal welzijn te vrijwaren. De spreker geeft aan dat zijn fractie dit voorstel vanzelfsprekend zal steunen en hoopt dat de tekst eenparig zal worden aangenomen.

Voorts waardeert de spreker dat dit voorstel van resolutie, anders dan eerdere teksten over Iran of andere landen, zegt waar het op staat. Het Parlement heeft namelijk nogal snel de neiging er andere, veeleer contraproductieve elementen bij te halen, zoals eenzijdige economische sancties, die in de praktijk echter het internationaal recht schenden en zelf vaak de oorzaak zijn van grootschalige mensenrechtenschendingen. De fractie van de spreker hecht evenwel dermate belang aan zowel het internationaal recht als de mensenrechten dat zij dergelijke teksten niet kan onderschrijven; in dit geval *idem* voor de amendementen van de N-VA-fractie op dit voorstel van resolutie. De ter bespreking voorliggende tekst zoals die thans is opgesteld krijgt de volledige steun van de PVDA-PTB-fractie.

Mevrouw Vicky Reynaert (Vooruit) wijst erop dat de Vooruit-fractie dit voorstel van resolutie zonder enige twijfel zal steunen, alsook de inspanningen die de federale regering doet om Olivier Vandecasteele thuis te krijgen.

Het Iraans regime is een barbaars, autoritair regime dat geen enkel respect heeft voor mensenrechten en mensenlevens, ook niet voor de levens van zijn eigen bevolking.

Olivier en zijn familie verdienen daarom de absolute steun van het Parlement, en het is dan ook belangrijk om zijn familie hier te horen in het Parlement. Bij de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen bestaat een traditie om slachtoffers van totalitaire regimes te horen, en dus moet dit zeker gebeuren voor de heer Vandecasteele.

De spreekster sluit zich aan bij de woorden van enkele collega's waarmee zij aangeven het jammer te vinden hoe er soms over deze zaak wordt gedebatteerd. Zo verklaarde de heer Theo Francken in de pers en op sociale media als volgt: "Ja, maar Olivier Vandecasteele is, tegen een negatief reisadvies in, afgereisd naar Iran, en het is dus zijn eigen schuld dat hij daar nu vastzit.". Dat argument impliceert op zijn minst dat het een reden zou kunnen zijn om hem niet te helpen; en het gevolg was dat er een verschrikkelijke cascade ontstond van berichten op sociale media die stelden dat de federale overheid onze landgenoot dan maar niet moet helpen. Volgens mevrouw Reynaert hebben al deze berichten het leed van de familie onnodig vergroot. En dat is zeer problematisch.

Het element dat de heer Olivier Vandecasteele naar Iran is gereisd ondanks een negatief advies van

peut intervenir dans ce débat. Actuellement, il croupit dans une prison et a été condamné à une peine à 40 ans d'emprisonnement. La question qui se pose est de savoir si on l'abandonne à son sort ou si on va le récupérer.

La membre ne comprend pas que cette affaire suscite des doutes. Le seul coupable dans cette affaire, c'est évidemment le régime iranien, mais on élude cette question alors que cela devrait précisément justifier que l'ensemble des partis parlent d'une même voix. Madame Reynaert se réjouit donc que tous les groupes soutiennent la résolution à l'examen. Cela constituera un signal clair de la part du Parlement belge.

Mme Catherine Fonck (Les Engagés) indique également que son groupe n'a cessé depuis le début de dénoncer cette détention arbitraire et inhumaine en exigeant la libération immédiate du ressortissant belge. Elle signale que son groupe a également souscrit à l'urgence jeudi dernier pour pouvoir traiter cette résolution aujourd'hui. Il entend également soutenir ce texte qui appelle à une libération immédiate du Belge.

Elle estime qu'il est en effet urgent d'agir car les déclarations ne vont pas suffire. M. Vandecasteele est sur le point de mourir. Il est urgent d'intervenir sans attendre l'arrêt définitif de la Cour constitutionnelle sur le traité susmentionné qui ouvrirait la porte à d'autres risques terroristes. Tous les moyens possibles et imaginables doivent être mis en œuvre. Sur le plan européen, il importe de mobiliser les autres États membres de l'UE en vue d'appuyer et de renforcer la position de la Belgique par rapport à l'Iran. Elle souligne que d'autres sanctions peuvent être adoptées à l'égard de ce régime et que celles-ci soient discutées au sein du gouvernement. Elle signale à ce sujet qu'un débat devrait se tenir demain au sein du Parlement européen.

Enfin, Mme Fonck considère crucial que la ministre des Affaires étrangères, accompagnée éventuellement d'autres représentants du gouvernement, se rende en Iran avec comme mission très claire d'obtenir sa libération. C'est un point qu'elle entend ajouter à ce projet de résolution. Elle indique que c'est aussi une voie qui est suggérée par le commissaire européen responsable de la justice, M. Didier Reynders, lequel dispose d'une grande expertise en matière diplomatique. Dans tous les cas, des actes plus forts, au travers de cette résolution, doivent être adoptés par le gouvernement pour libérer M. Vandecasteele.

Buitenlandse Zaken is in dit debat niet aan de orde. Hij kwijnt op dit ogenblik weg in een gevangenis en werd veroordeeld tot 40 jaar gevangenisstraf. De enige relevante vraag is: laten we hem aan zijn lot over of gaan we hem helpen naar huis weer te keren?

Het lid begrijpt niet dat daarover twijfel wordt gezaaid. De enige die hier in deze zaak schuldig is, is natuurlijk het Iraanse regime, maar de aandacht wordt daar wel van afgeleid, terwijl dat nu net het argument moet zijn om schouder aan schouder, met alle partijen, op één lijn te staan. Mevrouw Reynaert is dan ook tevreden dat alle fracties dit voorstel van resolutie zullen steunen. Dit zal een duidelijk signaal zijn van het Belgische Parlement.

Mevrouw Catherine Fonck (Les Engagés) geeft aan dat ook haar fractie zich van in het begin tegen deze willekeurige en onmenselijke opsluiting heeft gekant door de onmiddellijke vrijlating van de Belgische staatsburger te eisen. Ze stipt aan dat haar fractie vorige donderdag eveneens heeft ingestemd met het verzoek om urgentie om dit voorstel van resolutie vandaag al te kunnen bespreken. De fractie zegt tevens haar steun toe aan deze tekst, die oproept tot een onmiddellijke vrijlating van de Belg.

Ze stelt dat dringend moet worden gehandeld, want woorden zullen niet volstaan. De heer Vandecasteele staat op het punt te sterven. Er moet onverwijld worden ingegrepen, zonder te wachten op het definitieve arrest van het Grondwettelijk Hof over voormeld verdrag, dat de deur zou openzetten voor andere terroristische risico's. Van alle mogelijke, denkbare middelen moet gebruik worden gemaakt. Op Europees vlak komt het erop aan dat België de andere EU-lidstaten voor zich wint om met hun steun sterker voor de dag te komen tegenover Iran. Ze benadrukt dat nog andere sancties tegen dat regime aangenomen kunnen worden en dat die in de regering ter tafel moeten komen. In dat verband meldt ze dat daarover morgen normaliter een debat in het Europees Parlement plaatsvindt.

Tot slot vindt mevrouw Fonck het cruciaal dat de minister van Buitenlandse Zaken, eventueel vergezeld van andere regeringsleden, naar Iran gaat om de vrijlating van de heer Vandecasteele te verkrijgen. Ze wenst dit voorstel van resolutie dan ook aan te vullen met een specifiek verzoek daartoe. Dat spoor wordt volgens haar ook bepleit door de Europese commissaris voor Justitie Didier Reynders, die over een grote expertise inzake diplomatie beschikt. In ieder geval zijn we op een punt aanbeland waarop de regering sterker moet ingrijpen; dit voorstel van resolutie effent daartoe het pad.

Mme Sophie Rohonyi (DéFI) rejoint les membres sur la nécessité d'agir urgemment, plus fort, pour libérer M. Vandecasteele. Elle interprète par ailleurs cette proposition de résolution comme une reconnaissance du fait que la voie initialement choisie – à savoir le traité susmentionné qui cédait au chantage de l'Iran – n'était pas la bonne option. Cela a d'ailleurs été confirmé par la Cour constitutionnelle.

À ce sujet, M. De Vriendt insistait sur le fait que M. Vandecasteele est utilisé aujourd'hui dans le cadre d'un jeu véritablement malsain. Néanmoins, ce traité ne faisait qu'alimenter ce chantage selon l'oratrice. De plus, d'autres ressortissants belges auraient été également mis en danger dans la mesure où un terroriste potentiellement libérable risquerait à chaque fois de commettre un attentat à l'encontre de ces derniers.

Par ailleurs, la membre reconnaît que les nombreuses convocations de l'ambassadeur iranien jusqu'ici réalisées par la ministre des Affaires étrangères, ne portent pas leurs fruits. Effectivement, il est plus que temps aujourd'hui de passer à la vitesse supérieure, en particulier au vu de l'état de santé actuel de M. Vandecasteele. Par contre, Mme Rohonyi regrette, à l'instar de certains membres de l'opposition, que la proposition de résolution n'aille pas suffisamment loin pour atteindre l'objectif poursuivi. C'est la raison pour laquelle, elle entend déposer certains amendements.

Mme Els Van Hoof (cd&v) salue le dépôt de cette résolution et le fait qu'elle puisse être examinée en urgence aujourd'hui.

Le régime iranien montre une fois de plus son côté obscur. C'est la quatrième fois que la Belgique est interpellée par les pratiques répréhensibles de ce régime. Beaucoup de sujets en ce domaine ont déjà été traités au cours de cette législature par la commission: la condamnation à mort du professeur Djalali; la capture du diplomate terroriste Assadi qui opérait via la Belgique; le terrible meurtre de Mahsa Amini; et aujourd'hui, le quatrième cas avec M. Vandecasteele. Selon l'oratrice, l'opinion publique belge est clairement convaincue d'avoir affaire à un régime brutal.

Chaque Belge est bien au courant maintenant que M. Vandecasteele croupit en prison dans l'attente de ses 74 coups de fouets, une peine barbare dont tout le monde pensait que cela ne pouvait plus exister. Cette situation scandaleuse du compatriote belge montre une fois de plus le vrai visage de ce régime iranien qu'on peut qualifier d'État voyou.

Les faits qui se déroulent en Iran, certainement ceux liés aux arrestation, détention et condamnation

Mevrouw Sophie Rohonyi (DéFI) is het met de andere leden eens dat dringend en daadkrachtiger moet worden opgetreden om de heer Vandecasteele vrij te krijgen. Met dit voorstel van resolutie wordt volgens haar overigens erkend dat de initieel gekozen weg – voormeld verdrag waarmee voor de Iraanse chantage werd gezwich – niet de juiste was. De uitspraak van het Grondwettelijk Hof bevestigt dat trouwens.

De heer De Vriendt heeft eerder benadrukt dat de heer Vandecasteele als speelbal wordt gebruikt in een echt gevaarlijk spel. Voormeld verdrag zou volgens de spreekster de chantage alleen maar meer in de hand werken. Bovendien zouden zo ook andere Belgische staatsburgers gevaar lopen, aangezien zij het doelwit zouden kunnen zijn van elke terrorist die ooit op vrije voeten zou kunnen worden gesteld.

Voorts wijst mevrouw Rohonyi erop dat de minister van Buitenlandse Zaken de Iraanse ambassadeur dan wel herhaaldelijk heeft ontboden, maar dat zulks vooralsnog niets heeft uitgehaald. Het is dus echt de hoogste tijd om naar een hogere versnelling te gaan, des te meer in het licht van de huidige gezondheidstoestand van de heer Vandecasteele. Evenals sommige andere oppositieleden betreurt mevrouw Rohonyi daarentegen dat dit voorstel van resolutie niet ver genoeg gaat om het beoogde doel te bereiken. Daarom zal ze amendementen indienen.

Mevrouw Els Van Hoof (cd&v) is tevreden met de indiening van dit voorstel van resolutie en met het feit dat het de urgentie heeft verworven.

Het Iraanse regime laat andermaal zijn duistere kant zien. Het is de vierde keer dat België wordt opgeschrokken door de afkeurenswaardige praktijken van het regime. Deze commissie heeft tijdens deze zittingsperiode al over menig onderwerp in dit verband gedebatteerd: de terdoodveroordeling van professor Djalali; de gevangenneming van de terroristische diplomaat Assadi, die via België opereerde; de verschrikkelijke moord op Mahsa Amini; en nu, ten vierde, de zaak-Vandecasteele. Volgens de spreekster lijdt het voor de Belgische publieke opinie geen twijfel dat het om een brutaal regime gaat.

Elke Belg is er nu van op de hoogte dat de heer Vandecasteele in een cel wegwijnt, in afwachting van de 74 zweepslagen, een barbaarse straf waarvan niemand nog het bestaan vermoedde. Met deze schandelijke situatie van de landgenoot laat het Iraanse regime eens te meer zijn ware gelaat zien, namelijk dat van een schurkenstaat.

De spreekster is nog altijd verbouwereerd over de feiten die zich in Iran afspelen, niet het minst de

arbitraires de M. Vandecasteele, continuent de marquer l'intervenante. Son groupe appuie évidemment la demande de cette résolution; à savoir que l'otage soit libéré immédiatement et sans conditions. Son groupe souhaite également qu'il puisse rentrer en toute sécurité en Belgique. Il entend exprimer par ailleurs son soutien total à la famille Vandecasteele qui vit depuis plus de 300 jours dans l'incertitude quant à la condition réelle de leur frère, ami, fils. Il importe effectivement que ses conditions de détention soient améliorées et conformes à la dignité humaine.

Il est évident qu'il convient d'aller au-delà du cas de M. Vandecasteele et de l'examiner au niveau européen et ensuite au niveau international, avec pour objectif de mettre un terme à cette politique d'otage qui ne concerne pas uniquement la Belgique, mais aussi d'autres pays. Beaucoup de citoyens européens dont les noms ne sont pas connus, avec la double nationalité, sont aussi détenus en prison de manière arbitraire.

Cette situation n'est pas nouvelle. Elle dure depuis longtemps. Les citoyens iraniens subissent eux aussi ce sort. Cette politique des otages est donc une tactique utilisée, répréhensible, dont il est compliqué d'y mettre un terme, selon l'oratrice.

Elle estime positif que la Commission européenne continue de donner la priorité à ces sanctions permanentes, également par l'intermédiaire du Conseil européen, mais elle estime qu'elle devrait aussi avoir le courage de développer une approche plus large en examinant au niveau international comment, avec d'autres partenaires, mettre un terme à toute pratique répréhensible.

En conclusion, Mme Van Hoof espère évidemment que cette résolution sera votée par tous les partis et qu'il y sera donné suite.

Mme Darya Safai (N-VA) déplore que M. De Vriendt attaque M. Francken, non-membre de la commission, en lui reprochant son absence à cette dernière. Mme Safai rappelle que les déclarations de M. Francken au sujet de M. Vandecasteele sur les réseaux sociaux sont toutes correctes: le fait selon lequel M. Vandecasteele a été dissuadé de partir en Iran par la ministre des Affaires étrangères est avéré. Le journal *Het Laatste Nieuws* l'a vérifié.

Actuellement, le plus important, selon l'oratrice, est de s'unir afin de trouver une solution permettant de libérer M. Vandecasteele. Néanmoins, elle est d'avis que la proposition de résolution n'est pas suffisamment approfondie de sorte qu'elle puisse solutionner effectivement

willekeurige aanhouding, opsluiting en veroordeling van de heer Vandecasteele. Haar fractie steunt uiteraard het verzoek waarmee dit voorstel van resolutie er specifiek toe oproept de gijzelaar onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten. Haar fractie stuurt tevens aan op een veilige terugkeer naar België. De cd&v-fractie wil overigens haar volle steun betuigen aan de familie Vandecasteele, die al meer dan 300 dagen in het ongewisse verkeert over de echte situatie van hun broer, vriend en zoon. Zijn detentieomstandigheden moeten daadwerkelijk verbeterd worden en menswaardig gemaakt worden.

De fractie van de spreekster wil de zaak van de heer Vandecasteele breder benaderen en ook op het Europese en vervolgens internationale niveau onder de aandacht brengen, zodat er een einde kan komen aan de Iraanse gijzelingspolitiek, die niet alleen België maar ook andere landen treft. Nog veel andere Europese burgers die een dubbele nationaliteit hebben en van wie de naam niet bekend is, zitten willekeurig opgesloten.

Deze situatie is niet nieuw. Het is al langer bezig. De Iraanse burgers ondergaan overigens hetzelfde lot. De gijzelingspolitiek is een laakbare strategie die volgens de spreekster kennelijk moeilijk te beëindigen is.

Ze vindt het positief dat de Europese Commissie voorrang blijft geven aan de permanente sancties, ook via de Europese Raad, maar vindt dat ze ook de moed moet hebben voor een bredere benadering, waarbij op internationaal niveau wordt bekeken hoe samen met andere partners een einde kan worden gemaakt aan eender welke laakbare praktijk.

Tot slot hoopt mevrouw Van Hoof natuurlijk dat dit voorstel van resolutie de steun zal krijgen van alle partijen en dat er gevolg aan zal worden gegeven.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) betreurt dat de heer De Vriendt de heer Francken diens afwezigheid in deze commissie, waarvan hij geen lid is, verwijt. Mevrouw Safai herinnert eraan dat alle verklaringen van de heer Francken op sociale media over de heer Vandecasteele kloppen: het departement Buitenlandse Zaken heeft de heer Vandecasteele inderdaad afgeraden naar Iran te vertrekken; de krant *Het Laatste Nieuws* heeft dat kunnen natrekken.

Voor de spreekster komt het er nu evenwel op aan met vereende krachten een oplossing te vinden om de heer Vandecasteele vrij te krijgen. Zij betwijfelt echter of dit voorstel van resolutie wel doortastend genoeg is om de situatie van de heer Vandecasteele daadwerkelijk

la situation de M. Vandecasteele. Elle entend présenter des amendements pour y remédier.

M. Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen) rappelle à Mme Safai qu'il s'agit d'un débat parlementaire. Ainsi les propos qui sont tenus en public par un membre de son parti, à savoir M. Francken, doivent être dans tous les cas abordés en commission. L'intervenant précise qu'il n'attaque pas M. Francken quant à son absence à cette commission, mais plutôt, quant à son tweet qui fait désormais partie du débat. Ce tweet perfide indiquait que M. Vandecasteele était responsable de sa situation. Comme évoqué par Mme Reynaert, il a eu pour conséquence d'affaiblir l'aspiration du gouvernement belge à libérer M. Vandecasteele.

M. Malik Ben Achour (PS) entend réagir en trois points par rapport aux interventions de certains groupes.

Premièrement, à l'instar de M. Senesael, il fait remarquer la situation paradoxale de certains groupes qui aujourd'hui mettent beaucoup d'emphase à défendre la libération de M. Vandecasteele, tandis qu'ils se montraient hier les plus hostiles au traité susmentionné qui était le chemin le plus direct pour qu'il soit libéré. Il s'agissait, comme évoqué par M. De Maegd, d'un traité extrêmement difficile. Dans tous les cas, M. Ben Achour constate qu'il est beaucoup plus facile d'obtenir sur le même thème une unanimité quant à une proposition de résolution, plutôt que sur un projet de loi avec des implications concrètes et directes pour libérer un homme innocent sur le point de mourir en prison.

Deuxièmement, au regard de l'histoire à moyen et long terme, l'orateur souhaite déjà répondre à ceux qui estiment que la résolution ne va pas assez loin. Il les invite ainsi à dresser le bilan de la politique connue sous le nom de "pression maximale", engagée à l'époque par l'ancien président des États-Unis Donald Trump lorsqu'en 2018 il est sorti unilatéralement de l'accord sur le nucléaire iranien et a décidé toute une série de sanctions qui ont détruit littéralement l'économie iranienne et appauvrit la population. Le résultat de cette politique de sanctions maximales a été l'affaiblissement et la marginalisation de ce que le régime comptait de plus "modéré" dans ses rangs. Ainsi les "modérés" ont disparu de la scène politique au profit des "ultras" au sein de ce régime.

Par ailleurs, l'orateur ne partage absolument pas l'avis selon lequel le traité susmentionné mette en danger davantage des ressortissants belges, car l'Iran a toujours pratiqué cette politique de prise d'otages depuis la révolution islamique.

te kunnen oplossen. Zij zal dan ook amendementen indienen.

De heer Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen) attendeert mevrouw Safai erop dat het om een parlementair debat gaat. Aldus mag en moet wat in het openbaar door een lid van haar partij, te weten de heer Francken, wordt gezegd in commissie ter sprake komen. De spreker preciseert dat hij de heer Francken niet aanvalt voor diens afwezigheid in deze commissie, maar veeleer voor zijn tweet, die voortaan deel uitmaakt van het debat. Die perfide tweet suggereerde namelijk dat de heer Vandecasteele zelf verantwoordelijk was voor zijn eigen situatie. Zoals mevrouw Reynaert heeft gesteld, heeft zulks de Belgische regering gefnuikt in haar streven de heer Vandecasteele vrij te krijgen.

De heer Malik Ben Achour (PS) wil in drie punten reageren op de betogen van sommige fracties.

Ten eerste wijst hij net als de heer Senesael op de dubbelzinnige houding van bepaalde fracties, die eerst van leer trokken tegen het eerder vermelde verdrag – de kortste weg om de betrokkene vrij te krijgen –, maar die nu met veel heisa de vrijlating van de heer Vandecasteele bepleiten. Zoals de heer De Maegd heeft aangestipt, ging het om een uitermate netelig verdrag. Hoe dan ook constateert de heer Ben Achour dat met betrekking tot eenzelfde thema er veel gemakkelijker unanimititeit tot stand komt als het gaat om een voorstel van resolutie dan om een wetsontwerp met concrete, directe implicaties voor de beoogde vrijlating van een onschuldige die op het punt staat in de gevangenis het leven te laten.

Ten tweede wil de spreker de geschiedenis opfrissen vanuit de korte, middellange en lange termijn. Diegenen die vinden dat het voorstel van resolutie niet ver genoeg gaat, roept hij ertoe op de balans op te maken van het *Maximum Pressure*-beleid van de toenmalige Amerikaanse president Donald Trump, in het raam waarvan die de nucleaire overeenkomst met Iran eenzijdig heeft opgezegd en tot een heel sanctiepakket heeft beslist dat de Iraanse economie letterlijk heeft vernietigd en de bevolking heeft verarmd. Als gevolg van dat beleid van maximale sancties zijn de meest "gematigden" binnen het regime verzwakt geraakt en naar de achtergrond verdwenen. De "gematigden" zijn uiteindelijk van het politieke toneel verdwenen en hebben plaats geruimd voor de "extremisten" binnen het regime.

Voorts is de spreker het er volstrekt mee oneens dat voormeld verdrag de Belgische onderdanen in groter gevaar zou brengen; al sinds de islamitische revolutie voert Iran een gijzelnemingsbeleid.

Troisièmement, M. Ben Achour fait observer que la Belgique, au travers de ce traité, a choisi le chemin de l'état de droit tandis que tous les autres pays confrontés au même problème, fonctionnent de services secrets à services secrets. L'état de droit permettra aussi un jour à cet agent iranien Assadi de solliciter une libération anticipée. Plus le temps passe, plus il sera potentiellement libérable sous conditions. Il s'agit d'un élément à prendre en considération dans la réflexion et le positionnement diplomatique des prochains jours. En d'autres mots, le temps ne joue pas en la faveur de l'autorité belge. La valeur d'échange de l'agent iranien en tant que prisonnier diminue au fur et à mesure que le temps s'écoule.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) rappelle qu'elle a eu l'occasion effectivement de soutenir le projet de loi voté par l'assemblée et actuellement suspendu par la Cour constitutionnelle. L'intervenante relève deux logiques légitimes qui s'affrontent dans ce dossier: d'une part, la logique de droit des institutions qui a permis de condamner un terroriste; et d'autre part, celle de l'échange d'un compatriote contre ce terroriste sur la base d'un projet de loi. À l'instar de M. Ben Achour, elle estime qu'il importe en politique de pouvoir faire preuve du sens des réalités: la libération conditionnelle potentielle de ce terroriste diminue l'intérêt de celui-ci dans le cadre d'un échange.

Par contre dans la logique humaine, il est évident que toutes et tous souffrent avec l'otage et sa famille. En définitive, Mme Marghem juge que tout doit être fait sur les plans humain, politique et des pressions possibles pour libérer M. Vandecasteele, indépendamment du fait qu'il n'ait pas respecté l'avis de voyage négatif.

M. Michel De Maegd (MR) souhaite revenir sur l'information donnée par Mme Samyn, à savoir qu'un appel entre la ministre des Affaires étrangères et celui de l'Iran serait intervenu. Il la met en garde en rappelant à ce sujet que le régime iranien est de loin transparent. Il convient de prêter une attention toute particulière et permanente aux informations en provenance d'Iran. Il est fondamental de laisser le gouvernement agir dans la discrétion qu'impose un tel sujet.

Mme Darya Safai (N-VA) souhaite réagir aux propos de M. Ben Achour. Elle ne partage pas sa vision quant au fait de devoir vivre avec la réalité du régime iranien sans pouvoir y apporter de solutions pour le changer. Selon l'oratrice, la situation a évolué grâce à la politique

Ten derde merkt de heer Ben Achour op dat België met dat verdrag voor de rechtsstatelijke benadering had gekozen, terwijl alle andere landen die met hetzelfde pijnpunt worden geconfronteerd via hun geheime diensten te werk gaan. Binnen een rechtsstaat zal ook een Iraanse agent als Assadi ooit de kans krijgen zijn vervroegde vrijlating aan te vragen. Hoe meer tijd er verstrijkt, hoe groter de kans wordt dat hij onder voorwaarden zou kunnen worden vrijgelaten. Dat element moet de komende dagen in aanmerking worden genomen bij de reflectie en de diplomatieke stellingname. Anders gesteld: de tijd speelt niet in het voordeel van de Belgische overheid. De ruilwaarde van de Iraanse agent als gevangene neemt gaandeweg af.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) herinnert eraan dat zij destijds inderdaad haar steun had toegezegd aan het wetsontwerp dat het Parlement werd aangenomen maar dat inmiddels door het Grondwettelijk Hof is geschorst. De spreekster wijst erop dat in dit dossier twee, allebei even rechtmatige redeneringen met elkaar in aanvaring komen: de op de instellingen toepasselijke rechtslogica, ingevolge waarvan een terrorist in rechte kon worden veroordeeld, met daartegenover de wetslogica ingevolge waarvan via een wetsontwerp een terrorist voor een landgenoot zou moet kunnen worden ingeruild. Evenals de heer Ben Achour, acht zij het belangrijk in de politiek blijkt te kunnen geven van realiteitszin: een potentiële voorwaardelijke invrijheidstelling van die terrorist maakt hem minder belangrijk met het oog op een uitwisseling.

Volgens de menselijke logica, daarentegen, ligt het voor de hand dat iedereen meelijdt met de gijzelaar en diens familie. Kortom, mevrouw Marghem meent dat op menselijk en op politiek vlak alles in het werk moet worden gesteld en dat alle mogelijke druk dient te worden uitgeoefend om de heer Vandecasteele vrij te krijgen, ongeacht het feit dat hij geen gehoor heeft gegeven aan het negatieve reisadvies.

De heer Michel De Maegd (MR) haakt in op de door mevrouw Samyn verstrekte informatie dat de minister van Buitenlandse Zaken een telefoongesprek zou hebben gevoerd met haar Iraanse ambtsgenoot. Hij wil haar waarschuwen dat het Iraanse regime verre van transparant is. Informatie uit Iran dient altijd en overal omzichtig te worden benaderd. Het is van fundamenteel belang dat de regering in een kwestie als deze kan handelen met de vereiste discretie.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) wenst te reageren op wat de heer Ben Achour heeft gezegd. Zij is het niet eens met diens zienswijze dat men maar met de realiteit van het Iraanse regime moet zien te leven zonder dat oplossingen mogelijk zouden zijn om verandering teweeg te

de la “pression maximale”, exercée de l’extérieur qui a pour effet aujourd’hui que les Iraniens se lèvent contre le régime actuel. Il importe selon elle de faire confiance au peuple iranien et de le soutenir ensemble dans leurs actions. La solution aux situations telles que celle de M. Vandecasteele passera par un changement de régime en Iran.

En ce qui concerne la politique de la “pression maximale”, elle est plutôt d’avis que celle-ci fonctionne. Elle rappelle que l’accord sur le nucléaire iranien a été signé grâce à cette pression. On ne peut pas se contenter de formuler des demandes, il importe également d’exercer des sanctions pour que la situation change.

Mme Safai est bien consciente de la sensibilité de la Belgique quant à la pauvreté de la population iranienne. De par son vécu, elle souligne néanmoins que l’argent versé à Iran, notamment via les achats de pétrole et autres produits, ne parvient jamais au peuple, mais plutôt aux organisations terroristes. En bref, elle estime que les sanctions fonctionnent bien car elles touchent directement ces organisations et non le peuple qui ne voit jamais la couleur de cet argent.

M. Malik Ben Achour (PS) indique avoir la même appréciation du régime iranien. Quand l’orateur préconise que le principe de réalité doit nourrir la réflexion, cela ne signifie pas que l’on doit se résoudre à accepter l’existence d’un régime qui tue sa population et qui la prive de liberté. Par contre, ce principe de réalité impose le constat des effets d’une politique, à savoir celle initiée par le président américain en 2018. Celle-ci visait initialement à faire tomber le régime tandis qu’elle a eu pour conséquence d’amener les plus radicaux au pouvoir, qui sont aujourd’hui les interlocuteurs pour libérer M. Vandecasteele. Dès lors, il est crucial de composer avec cette réalité. Dans le même temps, cela n’empêche évidemment pas de faire tout le possible pour soutenir ce peuple iranien courageux qui proteste dans la rue en vue de sa propre liberté.

Mme Darya Safai (N-VA) rétorque que c’est une illusion des occidentaux de croire qu’il existe au sein du régime iranien différents profils de personnes “radicales”, “modérées”, etc. Ils sont tous radicaux. L’Iran n’est pas une démocratie.

brengen. Volgens de spreekster is de situatie inmiddels al veranderd, mede dankzij het beleid dat ertoe strekt van buitenaf “maximale druk” uit te oefenen en dat ertoe heeft geleid dat de Iraniërs tegen het huidige bewind in opstand komen. Zij vindt het belangrijk vertrouwen te stellen in het Iraanse volk en het bij zijn acties gezamenlijk te steunen. De oplossing voor situaties als die van de heer Vandecasteele zal een regimewissel in Iran vergen.

Het ‘maximale-drukbeleid’ werkt volgens het lid echt wel. Die druk heeft er volgens mevrouw Safai bijvoorbeeld voor gezorgd dat de nucleaire overeenkomst met Iran kon worden ondertekend. Men mag er geen genoeg mee nemen louter verzoeken te formuleren; sancties zijn al even belangrijk om ervoor te zorgen dat de toestand verandert.

Mevrouw Safai beseft terdege dat België oog heeft voor de armoede van de Iraanse bevolking. Uit eigen ervaring beklemtoont zij echter dat het geld dat met name uit de aankoop van aardolie en andere producten naar Iran gaat, nooit bij de bevolking terecht komt, maar veeleer bij terroristische organisaties. Kortom, de sancties werken volgens haar goed daar ze die organisaties rechtstreeks treffen en niet het volk, dat van dat geld nooit ofte nimmer iets te zien krijgt.

De heer Malik Ben Achour (PS) verduidelijkt dat hij op eenzelfde manier tegen het Iraanse regime aankijkt. Dat hij pleit voor reflectie met oog voor de realiteit betekent niet dat men zich zomaar moet neerleggen bij het bestaan van een regime dat zijn bevolking vermoordt en van haar vrijheid berooft. Dat realiteitsbeginsel houdt juist in dat men niet de ogen mag sluiten voor de gevolgen van een door de Amerikaanse president in 2018 ingevoerd beleid dat er aanvankelijk op gericht was het regime ten val te brengen, maar uiteindelijk de macht in handen gaf van de meest radicalen, met wie nu gesprekken moeten worden gevoerd om de heer Vandecasteele vrij te krijgen. Daarom is het zo belangrijk dat men met die realiteit weet om te gaan. Uiteraard moet tegelijk alles in het werk worden gesteld om ondersteuning te bieden aan de moedige Iraanse bevolking, die op straat haar eigen vrijheid opeist.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) werpt tegen dat het een westerse illusie is te denken dat het Iraanse regime bestaat uit profielen als “radicalen”, “gematigden” enzovoort. Ze zijn allemaal radicaal. Iran is geen democratie.

III. — DISCUSSION ET VOTES DES CONSIDÉRANTS ET POINTS DU DISPOSITIF

A. Considérants

Considérants A à G

Ces considérants ne donnent lieu à aucune observation.

Les considérants A à G sont successivement adoptés à l'unanimité.

Considérant G/1 (*nouveau*)

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'*amendement n° 8* (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer un considérant G/1.

M. Malik Ben Achour (PS) explique que ce considérant a pour objectif de rappeler qu'au-delà de 14 jours d'isolement, cela constitue un acte de torture et que M. Vandecasteele est à l'isolement depuis presque un an.

L'amendement n° 8 est adopté à l'unanimité.

Considérant H

Ce considérant ne donne lieu à aucune observation.

Le considérant H est adopté à l'unanimité.

Considérant I

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'*amendement n° 9* (DOC 55 3094/002) qui tend à remplacer le considérant.

M. Malik Ben Achour (PS) explique que le nouveau texte du considérant souligne les circonstances factuelles liées à la condamnation de M. Vandecasteele.

L'amendement n° 9 est adopté à l'unanimité.

III. — BESPREKING VAN EN STEMMINGEN OVER DE CONSIDERANSEN EN HET VERZOEKEND GEDEELTE

A. Consideransen

Consideransen A tot G

Over deze consideransen worden geen opmerkingen gemaakt.

De consideransen A tot G worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Considerans G/1 (*nieuw*)

De heer Jasper Pillen c.s. dient *amendement nr. 8* (DOC 55 3094/002) in, tot invoeging van een considerans G/1.

De heer Malik Ben Achour (PS) licht toe dat deze considerans tot doel heeft erop te wijzen dat een eenzame opsluiting van langer dan veertien dagen een daad van foltering is en dat de heer Vandecasteele al bijna een jaar in eenzame opsluiting doorbrengt.

Amendement nr. 8 wordt eenparig aangenomen.

Considerans H

Over deze considerans worden geen opmerkingen gemaakt.

Considerans H wordt eenparig aangenomen.

Considerans I

De heer Jasper Pillen c.s. dient *amendement nr. 9* (DOC 55 3094/002) in, tot vervanging van considerans I.

De heer Malik Ben Achour (PS) verduidelijkt dat de nieuwe formulering van de considerans de feitelijke omstandigheden van de veroordeling van de heer Vandecasteele benadrukt.

Amendement nr. 9 wordt eenparig aangenomen.

Considérant J

Mmes Annick Ponthier et Ellen Samyn (VB) présentent l'amendement n° 18.b) (DOC 55 3094/002) qui tend à compléter le considérant.

Mme Elle Samyn (VB) explique que cela concerne le cas du professeur Djalali. Elle donne lecture de l'amendement.

L'amendement n° 18.b) est rejeté par 12 voix contre 4.

Le considérant J est adopté à l'unanimité.

Considérant K

Ce considérant ne donne lieu à aucune observation.

Le considérant K est adopté à l'unanimité.

Considérant L (*nouveau*)

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'amendement n° 10 (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer un considérant L.

M. Michel De Maegd (MR) explique que ce considérant concerne la réponse de la ministre des Affaires étrangères aux questions orales, lors de la séance plénière du 12 janvier 2023.

L'amendement n° 10 est adopté à l'unanimité.

B. Dispositif

Demandes 1 à 2

Ces points ne donnent lieu à aucune observation.

Les points 1 à 2 sont successivement adoptés à l'unanimité.

Demande 3

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'amendement n° 11 (DOC 55 3094/002) qui tend à remplacer ce point.

Mme Els Van Hoof (cd&v) explique que ce point 3 nouvellement formulé, au-delà de la libération de M. Vandecasteele, exige également que son retour en Belgique s'accomplisse en toute sécurité.

Considerans J

De dames Annick Ponthier en Ellen Samyn (VB) dienen amendement nr. 18.b) (DOC 55 3094/002) in, tot aanvulling van considerans J.

Mevrouw Ellen Samyn (VB) licht toe dat dit amendement betrekking heeft op professor Djalali en leest het amendement voor.

Amendement nr. 18.b) wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Considerans J wordt eenparig aangenomen.

Considerans K

Over deze considerans worden geen opmerkingen gemaakt.

Considerans K wordt eenparig aangenomen.

Considerans L (*nieuw*)

De heer Jasper Pillen c.s. dient amendement nr. 10 (DOC 55 3094/002) in, tot invoeging van een considerans L.

De heer Michel De Maegd (MR) legt uit dat deze considerans betrekking heeft op het antwoord van de minister van Buitenlandse Zaken op de mondelinge vragen tijdens de plenaire vergadering van 12 januari 2023.

Amendement nr. 10 wordt eenparig aangenomen.

B. Verzoekend gedeelte

Verzoeken 1 en 2

Over deze punten worden geen opmerkingen gemaakt.

De punten 1 en 2 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Verzoek 3

De heer Jasper Pillen c.s. dient amendement nr. 11 (DOC 55 3094/002) in, tot vervanging van punt 3.

Mevrouw Els Van Hoof (cd&v) licht toe dat punt 3 in zijn nieuwe formulering niet alleen de vrijlating van de heer Vandecasteele vraagt, maar ook een terugkeer naar België in alle veiligheid.

L'amendement n° 11 est adopté à l'unanimité.

Demandes 4 et 5

Ces points ne donnent lieu à aucune observation.

Les points 4 à 5 sont successivement adoptés à l'unanimité.

Demande 5.1

Mme Sophie Rohonyi et De Smet (DéFI) présentent l'amendement n° 15 (DOC 55 3094/002) qui tend à compléter la demande.

Mme Sophie Rohonyi (DéFI) explique que celui-ci va dans le même sens que l'amendement n° 6 exposé par Mme Fonck. Il s'agit de compléter cette demande en requérant explicitement que le premier ministre et la ministre des Affaires étrangères se rendent en Iran pour négocier directement avec le gouvernement iranien la libération immédiate de M. Vandecasteele. L'objectif est de renverser le rapport de force actuel en faveur de la Belgique.

L'amendement n° 15 est rejeté par 12 voix contre 2 et 2 abstentions.

La demande 5.1 est adoptée à l'unanimité.

Demande 5.1/1 (*nouvelle*)

Mme Catherine Fonck (Les Engagés) présente l'amendement n° 6 (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.1/1.

Mme Catherine Fonck (Les Engagés) explique que le déplacement de la ministre des Affaires étrangères en Iran pour négocier au mieux la libération de M. Olivier Vandecasteele constitue une piste concrète complémentaire forte, suggérée également par le commissaire européen responsable de la justice, M. Didier Reynders, lequel dispose d'une grande expertise en matière diplomatique.

L'amendement n° 6 est rejeté par 12 voix contre 4.

Demande 5.2

Cette demande ne donne lieu à aucune observation.

La demande 5.2 est adoptée à l'unanimité.

Amendement nr. 11 wordt eenparig aangenomen.

Verzoek 4 en 5

Over deze punten worden geen opmerkingen gemaakt.

De punten 4 en 5 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Verzoek 5.1

Mevrouw Sophie Rohonyi en de heer François De Smet (DéFI) dienen amendement nr. 15 (DOC 55 3094/002) in, tot aanvulling van verzoek 5.1.

Mevrouw Rohonyi legt uit dat dit amendement dezelfde strekking heeft als amendement nr. 6 van mevrouw Fonck. Het beoogt dit verzoek aan te vullen met een uitdrukkelijke oproep aan de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken om naar Iran te reizen en er rechtstreeks met de Iraanse regering te onderhandelen over de onmiddellijke vrijlating van de heer Vandecasteele. Op die manier moeten de krachtsverhoudingen worden omgekeerd in het voordeel van België.

Amendement nr. 15 wordt verworpen met 12 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Verzoek 5.1 wordt eenparig aangenomen.

Verzoek 5.1/1 (*nieuw*)

Mevrouw Catherine Fonck (Les Engagés) dient amendement nr. 6 (DOC 55 3094/002) in, tot invoeging van een verzoek 5.1/1.

Mevrouw Fonck licht toe dat wanneer de minister van Buitenlandse Zaken naar Iran zou afreizen om zo optimaal mogelijk te onderhandelen over de vrijlating van de heer Olivier Vandecasteele, zulks een bijkomend extra spoor is, dat ook werd gesuggereerd door de Europese commissaris voor Justitie Didier Reynders, die over een grote diplomatieke expertise beschikt.

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Verzoek 5.2

Over dit verzoek worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoek 5.2 wordt eenparig aangenomen.

Demande 5.3

Cette demande ne donne lieu à aucune observation.

La demande 5.3 est adoptée à l'unanimité.

Demande 5.3/1 (*nouvelle*)

Mmes Darya Safai et Anneleen Van Bossuyt (N-VA) présentent l'*amendement n° 1* (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.3/1.

Mme Sophie Rohonyi et M. De Smet (DéFI) présentent l'*amendement n° 16* (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.3/1.

Mme Darya Safai (N-VA) en donne la lecture.

Mme Sophie Rohonyi (DéFI) en donne lecture. Il s'agit de mettre en place une stratégie coordonnée au niveau international afin de mettre un terme à ces cas d'emprisonnement et de condamnation arbitraire. En effet, un certain nombre de ressortissants étrangers sont également détenus en Iran au même titre que M. Vandecasteele. La Belgique n'est donc pas le seul pays concerné par ce fléau. Aucun État n'est protégé de cela. Il importe que la Belgique mutualise ses efforts avec d'autres pays.

L'*amendement n° 1* est rejeté par 12 voix contre 4.

L'*amendement n° 16* est rejeté par 12 voix contre 2 et 2 abstentions.

Demande 5.3/2 (*nouvelle*)

Mmes Darya Safai et Anneleen Van Bossuyt (N-VA) présentent l'*amendement n° 2* (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.3/2.

Mme Darya Safai (N-VA) en donne la lecture.

L'*amendement n° 2* est rejeté par 12 voix contre 4.

Demande 5.4

Cette demande ne donne lieu à aucune observation.

Verzoek 5.3

Over dit verzoek worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoek 5.3 wordt eenparig aangenomen.

Verzoek 5.3/1 (*nieuw*)

De dames Darya Safai en Anneleen Van Bossuyt (N-VA) dienen *amendement nr. 1* (DOC 55 3094/002) in, tot invoeging van een verzoek 5.3/1.

Mevrouw Sophie Rohonyi en de heer François De Smet (DéFI) dienen *amendement nr. 16* (DOC 55 3094/002) in, tot invoeging van een verzoek 5.3/1.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) leest amendement nr. 1 voor.

Mevrouw Sophie Rohonyi (DéFI) leest amendement nr. 16 voor. Het amendement strekt ertoe op internationaal niveau een gecoördineerde strategie uit te werken om een einde te maken aan dergelijke gevallen van willekeurige opsluiting en veroordeling. In Iran worden immers, naast de heer Vandecasteele, nog andere buitenlandse onderdanen vastgehouden. België is dus niet het enige land dat met dergelijke wraakroepende feiten wordt geconfronteerd. Geen enkel land is op dat punt gevrijwaard. Het is belangrijk dat België de krachten bundelt met andere landen.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Amendement nr. 16 wordt verworpen met 12 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Verzoek 5.3/2 (*nieuw*)

De dames Darya Safai en Anneleen Van Bossuyt (N-VA) dienen *amendement nr. 2* (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.3/2 in te voegen.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) leest het amendement voor.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Verzoek 5.4

Over dit verzoek worden geen opmerkingen gemaakt.

La demande 5.4 est adoptée à l'unanimité.

Demandes 5.4.1 à 5.4.4

Ces demandes ne donnent lieu à aucune observation.

Les demandes 5.4.1 à 5.4.4 sont successivement adoptées à l'unanimité.

Demande 5.4.4/1 (*nouvelle*)

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'*amendement n° 12* (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.4.4/1.

M. Malik Ben Achour (PS) explique que cette exigence vise à améliorer immédiatement les conditions de détention de M. Vandecasteele, dont sa sortie de l'isolement qui dure depuis trop longtemps.

L'amendement n° 12 est adopté à l'unanimité.

Demande 5.4.5

Cette demande ne donne lieu à aucune observation.

La demande 5.4.5 est adoptée à l'unanimité.

Demande 5.4.6 (*nouvelle*)

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'*amendement n° 13* (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.4.6.

Mme Els Van Hoof (cd&v) avance que cette demande exige de l'Iran la totale transparence en ce qui concerne les charges retenues contre M. Vandecasteele. En effet, l'intervenante s'est étonnée du fait que l'ambassadeur iranien, lors de sa visite, ne soit pas en mesure d'expliquer le jugement de la semaine dernière. Il importe dès lors d'obtenir la clarté sur la manière dont le système judiciaire fonctionne en Iran, en particulier concernant le cas de M. Vandecasteele. Cela a d'ailleurs été souligné maintes fois lors de la discussion générale.

L'amendement n° 13 est adopté à l'unanimité.

Verzoek 5.4 wordt eenparig aangenomen.

Verzoeken 5.4.1 tot 5.4.4

Over deze verzoeken worden geen opmerkingen gemaakt.

De verzoeken 5.4.1 tot 5.4.4 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Verzoek 5.4.4/1 (*nieuw*)

De heer Jasper Pillen c.s. dient *amendement nr. 12* (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.4.4/1 in te voegen.

De heer Malik Ben Achour (PS) stelt dat dit verzoek ertoe strekt de detentievoorwaarden van de heer Vandecasteele onmiddellijk te verbeteren en een einde te maken aan de eenzame opsluiting, die al veel te lang duurt.

Amendement nr. 12 wordt eenparig aangenomen.

Verzoek 5.4.5.

Over dit verzoek worden geen opmerkingen gemaakt.

Verzoek 5.4.5 wordt eenparig aangenomen.

Verzoek 5.4.6 (*nieuw*)

De heer Jasper Pillen c.s. dient *amendement nr. 13* (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.4.6 in te voegen.

Mevrouw Els Van Hoof (cd&v) stelt dat dit verzoek volledige transparantie van Iran eist over de aanklachten tegen de heer Vandecasteele. Het verbaast de spreker immers dat de ontboden Iraanse ambassadeur geen uitleg kon verschaffen over het vonnis van een week eerder. Het is dan ook belangrijk dat de werking van het Iraanse gerecht in dezen wordt uitgeklaard, in het bijzonder wat het dossier-Vandecasteele betreft. In de algemene bespreking is dat overigens herhaaldelijk benadrukt.

Amendement nr. 13 wordt eenparig aangenomen.

Demande 5.5 (nouvelle)

Mmes Darya Safai et Anneleen Van Bossuyt (N-VA) présentent l'amendement n° 3 (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.5.

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'amendement n° 14 (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.5.

Mme Sophie Rohonyi et M. De Smet (DéFI) présentent l'amendement n° 17 (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.5.

Mmes Annick Ponthier et Ellen Samyn (VB) présentent l'amendement n° 18.a) (DOC 55 3094/002) qui tend à modifier l'amendement n° 17.

Mme Darya Safai (N-VA) en donne la lecture.

M. Malik Ben Achour (PS) explique que l'amendement n° 14 vise à offrir au gouvernement la possibilité de solliciter l'intervention diplomatique de tout pays tiers en vue de la libération de M. Vandecasteele ou encore de l'amélioration de ses conditions de détention. Selon l'orateur, cet amendement pourrait répondre à l'amendement n° 1 de Mme Safai. Il conviendra en effet de s'appuyer sur l'intervention ou l'action conjointe de pays alliés qui pourraient aider la Belgique à atteindre ses objectifs.

Mme Elle Samyn (VB) explique qu'il est préférable que tout criminel purge sa peine dans son pays d'origine, sauf s'il s'agit de terroristes condamnés en Belgique et qui risquent réellement d'être libérés dans leur pays d'origine.

Mme Sophie Rohonyi (DéFI) avance qu'il s'agit de préciser le contenu de la demande 5.1. Il ne serait pas acceptable que les moyens mis en œuvre pour libérer M. Vandecasteele impliquent un échange de prisonniers iraniens condamnés en Belgique avec l'Iran tant que l'exécution des peines prononcées par la Justice belge à leur égard, ne soit pas suffisamment garantie. Cela est d'autant plus important à la lumière d'un des amendements de la majorité qui vise à préciser justement que cette libération pourrait être conditionnelle.

Elle s'inquiète dès lors sur la nature de ces conditions, qui pourraient impliquer justement l'échange susmentionné. Ce type de condition porterait une atteinte profonde à l'état de droit. La justice n'est pas à vendre. Il serait inconcevable pour son groupe que l'on envoie

Verzoek 5.5 (nieuw)

De dames Darya Safai en Anneleen Van Bossuyt (N-VA) dienen amendement nr. 3 (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.5 in te voegen.

De heer Jasper Pillen c.s. dient amendement nr. 14 (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.5 in te voegen.

Mevrouw Sophie Rohonyi en de heer De Smet (DéFI) dienen amendement nr. 17 (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.5 in te voegen.

De dames Ellen Samyn en Annick Ponthier (VB) dienen, als subamendement op amendement nr. 17, amendement nr. 18.a) (DOC 55 3094/002) in.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) leest amendement nr. 3 voor.

De heer Malik Ben Achour (PS) stelt dat het amendement nr. 14 ertoe strekt de regering de mogelijkheid te bieden elk derde land om een diplomatieke interventie te verzoeken met het oog op de vrijlating van de heer Vandecasteele of op een verbetering van diens detentieomstandigheden. Volgens de spreker zou dit amendement kunnen tegemoetkomen aan amendement nr. 1 van mevrouw Safai. Het zal er inderdaad op aankomen dat bondgenoten ingrijpen of België helpen zijn doelstellingen te bereiken.

Mevrouw Ellen Samyn (VB) stelt dat criminelen hun straf het best in hun land van herkomst kunnen uitzitten, tenzij het gaat om terroristen die in België werden veroordeeld en voor wie de kans reëel is dat ze in hun herkomstland op vrije voeten worden gesteld.

Mevrouw Sophie Rohonyi (DéFI) geeft aan dat verzoek 5.1 inhoudelijk moet worden verduidelijkt. Het zou onaanvaardbaar zijn mochten de middelen om de heer Vandecasteele vrij te krijgen meebrengen dat voor in België veroordeelde Iraanse gevangenen een ruildeal met Iran wordt gesloten, zolang er te weinig waarborgen zijn over de daadwerkelijke uitvoering van de straffen die de Belgische rechtbanken jegens hen hebben uitgesproken. Dat is des te belangrijker in het licht van een van de amendementen van de meerderheid, dat er net toe strekt te verduidelijken dat het om een voorwaardelijke vrijlating kan gaan.

De spreekster maakt zich dan ook zorgen over de aard van die voorwaarden, waarvan voormelde ruil juist een onderdeel zou kunnen zijn. Een dergelijke voorwaarde zou een aanfluiting van de rechtsstaat zijn. Rechtspraak valt niet af te kopen. Voor haar fractie is het ondenkbaar

le message contraire; que ce soit au niveau national ou au niveau international.

L'amendement n° 3 est rejeté par 12 voix contre 4.

L'amendement n° 14 est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 18.a) est rejeté par 12 voix contre 4.

L'amendement n° 17 est rejeté par 12 voix contre 2 et 2 abstentions.

Demande 5.6 (nouvelle)

Mmes Darya Safai et Anneleen Van Bossuyt (N-VA) présentent l'amendement n° 4 (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.6.

Mme Darya Safai (N-VA) en donne la lecture.

L'amendement n° 4 est rejeté par 12 voix contre 4.

Demande 5.7 (nouvelle)

Mmes Darya Safai et Anneleen Van Bossuyt (N-VA) présentent l'amendement n° 5 (DOC 55 3094/002) qui tend à insérer une demande 5.7.

Mme Darya Safai (N-VA) en donne la lecture.

L'amendement n° 5 est rejeté par 12 voix contre 4.

C. Intitulé

M. Jasper Pillen et consorts présentent l'amendement n° 7 (DOC 55 3094/002) qui tend à remplacer l'intitulé de la résolution.

M. Malik Ben Achour (PS) explique que cette modification vise à offrir aux services diplomatiques et à la ministre des Affaires étrangères le maximum de liberté et d'amplitude pour négocier. L'objectif est évidemment la libération immédiate, mais le fait d'indiquer qu'elle doit être immédiate et inconditionnelle priverait potentiellement la diplomatie de moyens de négociation.

dat een tegengesteld signaal zou worden uitgestuurd, zowel op nationaal als op internationaal niveau.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Amendement nr. 14 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 18.a) wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Amendement nr. 17 wordt verworpen met 12 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Verzoek 5.6 (nieuw)

De dames Darya Safai en Anneleen Van Bossuyt (N-VA) dienen amendement nr. 4 (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.6 in te voegen.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) leest het amendement voor.

Amendement nr. 4 wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Verzoek 5.7 (nieuw)

De dames Darya Safai en Anneleen Van Bossuyt (N-VA) dienen amendement nr. 5 (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt een verzoek 5.7 in te voegen.

Mevrouw Darya Safai (N-VA) leest het amendement voor.

Amendement nr. 5 wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

C. Opschrift

De heer Jasper Pillen c.s. dient amendement nr. 7 (DOC 55 3094/002) in, dat ertoe strekt het opschrift te vervangen.

De heer Malik Ben Achour (PS) stelt dat deze wijziging ertoe strekt de diplomatieke diensten en de minister van Buitenlandse Zaken maximale onderhandelingsvrijheid en -ruimte te bieden. Het doel is uiteraard de onmiddellijke vrijlating, maar stellen dat die vrijlating niet alleen onmiddellijk maar ook onvoorwaardelijk dient te zijn, zou de diplomatie onderhandelingsmiddelen kunnen ontnemen.

L'amendement n° 7 est adopté par 12 voix contre 2 et 2 abstentions.

La proposition de résolution est adoptée par vote nominatif à l'unanimité.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Darya Safai, Anneleen Van Bossuyt;

Ecolo-Groen: Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Guillaume Defossé;

PS: Malik Ben Achour, Christophe Lacroix, Daniel Senesael;

VB: Annick Ponthier, Ellen Samyn;

MR: Michel De Maegd, Christophe Bombled;

cd&v: Els Van Hoof;

PVDA-PTB: Steven De Vuyst;

Open Vld: Jasper Pillen;

Vooruit: Vicky Reynaert.

Ont voté contre: nihil.

Se sont abstenues: nihil.

La rapporteure, *La présidente,*
Ellen Samyn Els Van Hoof

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 12 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Het voorstel van resolutie wordt bij naamstemming eenparig aangenomen.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Darya Safai, Anneleen Van Bossuyt;

Ecolo-Groen: Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Guillaume Defossé;

PS: Malik Ben Achour, Christophe Lacroix, Daniel Senesael;

VB: Annick Ponthier, Ellen Samyn;

MR: Michel De Maegd, Christophe Bombled;

cd&v: Els Van Hoof;

PVDA-PTB: Steven De Vuyst;

Open Vld: Jasper Pillen;

Vooruit: Vicky Reynaert.

Hebben tegengestemd: nihil.

Hebben zich onthouden: nihil.

De rapportrice, *De voorzitter,*
Ellen Samyn Els Van Hoof